Załącznik do Uchwały nr XIII/98/2011
Rady Powiatu Żuromińskiego
z dnia 21.12.2011r.

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Żuromińskiego na lata 2009 -2016 za lata 2009-2010

Zarząd Powiatu Żuromińskiego

Żuromin, listopad 2011 rok

Spis treści

1.Wstęp……2

1.1.Podstawa prawna sporządzenia raportu oraz organy, którym raport ma zostać przedłożony……2

1.2.Przedmiot opracowania……2

1.3.Cel i zakres opracowania……..2

1.4.Okres jaki obejmuje raport……..2

1.5.Sposób zbierania informacji oraz ich źródła……...2

1.6.Realizacja celów przyjętych w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Żuromińskiego na lata 2009-2016……3

1.7.Podsumowanie i wnioski……39

1.Wstęp

1.1. Podstawa prawna sporządzenia raportu oraz organy, którym raport

ma zostać przedłożony

Zgodnie z art. **18 ust. 2** ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (tj. Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150) organ wykonawczy powiatu sporządza co 2 lata raporty, które przedstawia radzie powiatu.

1.2.Przedmiot opracowania

Przedmiotem niniejszego Raportu jest „Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Żuromińskiego na lata 2009-2016 przyjęty przez Radę Powiatu Żuromińskiego Uchwałą **Nr XXXV/361/10 z dnia 29 stycznia 2010 roku** w sprawie **uchwalenia Programu Ochrony Środowiska Powiatu Żuromińskiego 2009-2016**

1.3.Cel i zakres opracowania

Przepisy ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (tj. Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 ze zm.) nie określają wymagań dotyczących zakresu i formy realizacji powiatowego programu ochrony środowiska. W związku z powyższym, przyjęto, że Raport będzie służył ocenie realizacji zadań i celów przyjętych w Programie.

1.4.Okres jaki obejmuje raport

Raport obejmuje okres od dnia **1 stycznia 2009 r.** do **31 grudnia 2010 r.**

1.5. Sposób zbierania informacji oraz ich źródła

1. Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Żuromińskiego na lata 2009-2016
2. Sprawozdanie z realizacji Planu Gospodarki Odpadami Powiatu Żuromińskiego – Żuromin, lipiec 2011 r.
3 .Informacje z gmin z terenu powiatu żuromińskiego
4. Informacje z Nadleśnictwa Lidzbark i Nadleśnictwa Dwukoły
5 .Informacje z Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej
6. Dane własne urzędu Starostwa Powiatowego w Żurominie
7. Dane z Głównego Urzędu Statystycznego
8. Dane z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

1.6. REALIZACJA CELÓW PRZYJĘTYCH W PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU ŻUROMIŃSKIEGO NA LATA 2009-2016

POPRAWA JAKOŚCI ŚRODOWISKA I BEZPIECZEŃSTWA EKOLOGICZNEGO

Cel : ***Osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych poprzez dążenie do poprawy jakości wód.***

Nr	Działanie	Realizacja
1.	Budowa nowych systemów kanalizacyjnych oraz rozbudowa istniejących	**w trakcie realizacji**
2.	Budowa oczyszczalni ścieków oraz modernizacja istniejących oczyszczalni, które nieprawidłowo oczyszczają ścieki	**w trakcie realizacji**
3.	Budowa małych oczyszczalni przyzagrodowych oraz szczelnych zbiorników bezodpływowych w gospodarstwach indywidualnych	**Zadanie ciągłe**
4.	Odpowiedni dobór i właściwe stosowanie nawozów i środków ochrony roślin w rolnictwie	**Zadanie ciągłe**
5.	Ograniczenie powstawania zanieczyszczeń punktowych z gospodarstw rolnych (zwłaszcza ukierunkowanych na hodowlę bydła i trzody chlewnej) poprzez budowę instalacji i urządzeń służących do odprowadzania zużytych wód, nieczystości i zanieczyszczeń, które powinny być wykonane w sposób zabezpieczający przed przenikaniem szkodliwych substancji do wód i do gruntu	**Zadanie ciągłe**
6.	Budowa nowych ujęć wody	**Zadanie ciągłe**
7.	Budowa nowych i modernizacja istniejących Stacji Uzdatniania Wody	**Zadanie ciągłe**
8.	Ograniczenie i eliminacja zrzutu substancji niebezpiecznych do wód ze źródeł przemysłowych	**Zadanie ciągłe**
9.	Współpraca z odpowiednimi organami i instytucjami w zakresie wykrywania i likwidowania źródeł zanieczyszczeń wód	**Zadanie ciągłe**

Zrealizowane zadania w ramach działań

L. p.	Opis zadania	Źródła finansowania	Rok realizacji	Jednostka realizacyjna	koszty zł.
	MIASTO I GMINA BIEŻUŃ				
1.	budowa zorganizowanego systemu kanalizacji sanitarnej w Gminie Bieżuń	Fundusze UE, WFOŚiGW oraz środki własne	2009-2010	Miasto i Gmina Bieżuń, przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne, właściciele terenu	2 100 00,00 zł
2.	modernizacja przebudowa wodociągu wraz z modernizacją SUW w Bieżuniu	Fundusze UE, WFOŚiGW oraz środki własne	2009-2010		4 576 267,00 zł
3.	wywóz nieczystości płynnych do oczyszczalni ścieków z terenów rozproszonych	środki własne właścicieli	2009-2010		2953,10

L.p.	Opis zadania	Źródła finansowania	Rok realizacji	Jednostka realizacyjna	koszty zł.
	GMINA KUCZBORK OSADA				
1.	Budowa oczyszczalni ścieków w m. Zielona	Budżet gminy, kredyt WFOŚ i GW- 3 300 570, dotacja Starostwa Powiatowego w Żurominie 52 862,00	2009 -2010	Gmina Kuczbork przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne, właściciele terenu	3 916 000,00
2.	Budowa sieci kanalizacyjnej w Zielonej (Etap I)	Budżet gminy, środki UE, 497 923,00	2009		815 300,00 Własne 317 377,00
3.	Budowa stacji uzdatniania wody w m. Zielona	Budżet gminy, środki UE 1 055 140,00	2009- 2010		całość 1 716 361,00 Własne 661 221,00
L.p.	**Opis zadania**	**Źródła finansowania**	**Rok realizacji**	**Jednostka realizacyjna**	**koszty zł.**
	GMINA LUTOCIN				
1.	Budowa kanalizacji sanitarnej i przyłączy we wsi Lutocin	Środki UE, budżet gminy	2009-2010	Gmina Lutocin przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne, właściciele terenu	6 .587.501,00
2.	Budowa oczyszczalni ścieków Lutocin	Środki UE, budżet gminy	2009-2010– wykonana Rozliczono marzec 2011		3 .113 .952,00
L.p.	**Opis zadania**	**Źródła finansowania**	**Rok realizacji**	**Jednostka realizacyjna**	**koszty zł.**
	GMINA LUBOWIDZ				
2.	Budowa oczyszczalni ścieków w Lubowidzu	Budżet gminy, PROW na lata 2007-2013 , Oś 3 Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej, Działanie 321 Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej	2010	Gmina Lubowidz, przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne, właściciele terenu	Całość 3 250 600,23 Dofinansowanie 1985 203,00
3.	Budowa płyt obornikowych	ARIMR	2010		Według potrzeb
4.	Modernizacja stacji uzdatniania wody w Lubowidzu	Budżet gminy, PROW na lata 2007-2013 , Oś 3 Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej, Działanie 321 Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej	2010		Całość 592 804,19 Dofinansowanie 361 183,59
5.	Wymiana i instalowanie liczników	Zakład Usług Wodnych	2009-2010		Według potrzeb W Gminie Lubowidz zainstalowano :-224 liczniki w 2009 r. - 159 liczników 2010 r.
L.p.	**Opis zadania**	**Źródła finansowania**	**Rok realizacji**	**Jednostka realizacyjna**	**koszty zł.**

	GMINA ŻUROMIN				
1.	Gospodarka wodno-ściekowa w Gminie i Mieście Żuromin. Budowa kanalizacji sanitarnej na terenie Gminy i Miasta (Wiadrowo i Dąbrowa)	Środki własne, Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2007-2013, WFOŚiGW, SIWRM	2009-2010		W trakcie realizacji
2.	Budowa kanalizacji deszczowej w Żurominie Etap I ul. Łąkowa i Wierzbowa w Żurominie	własne	2009-2010		140.340,45 zł Dł. 495 m
3.	Uzbrojenie terenu budownictwa jednorodzinnego Osiedle Cicha II, ul. Kołowa Budowa sieci wodociągowej, sanitarnej i deszczowej	własne	wykonano 2009-2010 (planowane 2010-2011)		194.538,45 zł długość kanalizacji sanitarnej 430, 58 m wodociągu 623,5 m
4.	Budowa kanalizacji sanitarnej i kanalizacji deszczowej na oś. „UNITRA" – ul. Witosa	Własne	2011-2012		44.536,15 zł Dł. kanalizacji 17,50 m wodociągi 413 m
5.	Gospodarka wodno-ściekowa w Gminie i Mieście Żuromin. Budowa kanalizacji sanitarnej (ul. Brzozowa, ul. Wiatraczna w Żurominie	2009	2013		117.151,73 zł Kanalizacja sanitarna 226,41 m wodociągowa 402,99 m

Stan zaopatrzenia w wodę poszczególnych gmin z terenu powiatu żuromińskiego przedstawiał się następująco:

Tabela 1. Stan zaopatrzenia w wodę poszczególnych gmin z terenu powiatu żuromińskiego.

l.p.	Gminy i miasta powiatu żuromińskiego	Długość sieci wodociągowej w **2009 r**. w km*	Długość sieci wodociągowej **w 2010** r. w km*	ludność korzystająca z wodociągu sieciowego w 2009 roku (j.m. osoba)	% ludności korzystającej z wodociągu sieciowego w 2009 roku*	% ludności korzystającej z wodociągu sieciowego w 2010 roku*
1.	Żuromin gmina i miasto	142,8	142,8	**12 949**	90,3	90,4
	Żuromin miasto	48,6	48,6	8 547	97,0	97,1
2.	Bieżuń gmina	134,5	134,5	**3817**	73,4	73,5
	Bieżuń miasto	12,2	12,2	1190	62,1	62,1
3.	Kuczbork-Osada	63,7	63,7	4 508	91,4	91,4
4.	Lutocin	108,2	108,2	3 735	82,2	82,3
5.	Siemiątkowo	140,6	143,3	2300	64,6	65,3
6.	Lubowidz	161,9	162	5 828	82,2	82,3
		751,00	754,5	34 327	83,5	83,7

*długość sieci wodociągowej w km (wg danych GUS)

*%ludność korzystająca z wodociągu sieciowego w 2009 i 2010 roku wg danych GUS

W latach 2009-2010 w zakresie budowy wodociągów poprawiła się znacznie sytuacja w gminie Siemiątkowo, gdzie została wybudowana sieć wodociągowa o długości ok. 35 km oraz gminie Bieżuń, gdzie została wybudowana sieć wodociągowa o długości 26,3 km. Zużycie wody na 1 mieszkańca w powiecie żuromińskim w 2010 r. (wg danych GUS stan 31-12-2010 r.) wynosiło 40,1 m^3 i wzrosło w stosunku do roku 2008 w którym wynosiło 36,5 m^3.

Tabela 2. Stan kanalizacji poszczególnych gmin z terenu powiatu żuromińskiego.

l.p.	Gminy i miasta powiatu żuromińskiego	Długość sieci kanalizacyjnej w 2009 r. w km*	Długość sieci kanalizacyjnej w 2010 r. w km*	Ludność korzystająca z kanalizacji w 2009 r. (j.m. osoba)	% ludności korzystającej z kanalizacji *	% ludności korzystającej z kanalizacji *
1.	Żuromin miasto i gmina	**18,8**	**19,3**	**7 244**	50,7	50,7
	Żuromin miasto	18,8	19,3	7 244	82,2	82,4
2.	Bieżuń	**10,2**	**13,9**	**729**	14,0	18,5
	Bieżuń miasto	10,2	13,9	729	38,0	50,3
3.	Kuczbork-Osada	-	2	482	9,8	11,6
4.	Lutocin	-	-	-	-	-
5.	Siemiątkowo	-	-	-	-	-
6.	Lubowidz	-	-	-	-	-
		29,0	35,2	8455	21,3	22,2

*długość sieci kanalizacyjnej w km (wg danych GUS)
*% ludność korzystająca z kanalizacji sieciowej w 2009 i 2010 roku wg danych GUS

Tabela 3. Stan zaopatrzenia w wodę poszczególnych gmin z terenu powiatu żuromińskiego.

l.p.	Gminy i miasta powiatu żuromińskiego	Długość sieci wodociągowej w **2009 r**. w km*	Długość sieci wodociągowej **w 2010** r. w km*	ludność korzystająca z wodociągu sieciowego w 2009 roku (j.m. osoba)	% ludności korzystającej z wodociągu sieciowego w 2009 roku*	% ludności korzystającej z wodociągu sieciowego w 2010 roku*
1.	Żuromin gmina i miasto	**142,8**	**142,8**	**14 950**	**98,0**	**98,0**
	Żuromin miasto	**48,6**	**48,6**	9241	**98,0**	**98,0**
2.	Bieżuń gmina i miasto	**136,4**	**137,6**	**5377**	**97,9**	**99,3**
	Bieżuń miasto	**5,599**	**6,794**	1883	**97,5**	**99,3**
3.	Kuczbork-Osada	**66,6**	**66,6**	**5031**	**99,2**	**99,2**
4.	Lutocin	**114,24**	**114,24**	**4702**	**97,8**	**97,8**
5.	Siemiątkowo	**141,4**	**144,43**	**3747**	**98,78**	**99,5**
6.	Lubowidz	**161,9**	**162**	**7376**	**98,0**	**98,0**
		817,539	**823,064**	**40 210**	**98,14**	**98,64**

*długość sieci wodociągowej w km **(wg danych z gmin powiatu żuromińskiego**)
*%ludność korzystająca z wodociągu sieciowego w 2009 i 2010 roku wg danych z gmin powiatu żuromińskiego

Tabela 4. Stan kanalizacji poszczególnych gmin z terenu powiatu żuromińskiego.

l.p.	Gminy i miasta powiatu żuromińskiego	Długość sieci kanalizacyjnej w 2009 r. w km*	Długość sieci kanalizacyjnej w 2010 r. w km*	Ludność korzystająca z kanalizacji w 2009 r. (j.m. osoba)	% ludności korzystającej z kanalizacji 2009 roku*	% ludności korzystającej z kanalizacji 2010 roku*
1.	**Żuromin miasto**	**18,80**	**18,90**	**8088**	**90,0**	**96,0**
	Żuromin gmina	0	0	0	0	0
2.	**Bieżuń miasto**	**10,47**	**13,88**	**1540**	**80,0**	**97,6**
	Bieżuń Gmina	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
3.	**Kuczbork-Osada**	0	**2,2**	0	0	**13,0**
4.	**Lutocin**	0	**7,46**	0	0	0
5.	**Siemiątkowo**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
6.	**Lubowidz**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
		29,47	42,24	10 110	21,25	25,82

*długość sieci kanalizacyjnej w km (**wg danych z gmin powiatu żuromińskiego**)
*% ludność korzystająca z kanalizacji sieciowej w 2009 i 2010 roku wg danych z gmin powiatu żuromińskiego

W przypadku odprowadzania ścieków stan skanalizowania gmin powiatu żuromińskiego zmienił się nieznacznie, długość sieci kanalizacyjnej w 2008 r. wynosiła 29,9 km, natomiast w 2010 r. długość ta wynosiła 35,2 km (wg GUS stan 31-12-2010 r.), czyli wzrosła o ok. 5,3 km. Dotyczy to jedynie miast powiatu, w przypadku wsi sytuacja ta uległa nieznacznej zmianie jedynie w Gminie Kuczbork Osada i Gminie Lutocin .

Informacja dotycząca budowy oczyszczalni przedstawia się następująco: na terenie powiatu żuromińskiego działają 4 oczyszczalnie ścieków:

- w m. Zielona, gm. Kuczbork
- w m. Bieżuń gm. Bieżuń
- w m. Żuromin gm. Żuromin
- w m. Lutocin gm. Lutocin

Gminna oczyszczalnia ścieków w Lutocinie została wybudowana i oddana do użytku w 2010 roku – wydajność 130 m^3/d . W Lubowidzu została zakończona budowa oczyszczalni ścieków, która jest w fazie rozruchu.

Obecnie na terenie powiatu żuromińskiego 11 050 osób tj. 28 % ogólnej liczby ludności korzysta z oczyszczalni ścieków z czego 99,5 % w miastach i 1,4 % na wsi. – dane GUS z 2010 roku.

W sieci wodociągowej w 2009 roku były 8 413 połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania, w 2010 r. można zaobserwować nieznaczny wzrost połączeń – 8491 szt.

W sieci kanalizacyjnej w 2009 r. były 1265 szt. połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania, w 2010 roku liczba ta wzrosła do 1436 szt.

Gmina Siemiątkowo nie zaplanowała zdań celu ochrona wód na lata 2009 -2010.

Na cel: Osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych poprzez dążenie do poprawy jakości wód na terenie powiatu żuromińskiego w latach 2009-2010 wydano 27.168.305,00 zł.

Ocena realizacji celu

- Systematycznie zmniejszający się udział ścieków nieoczyszczonych odprowadzanych do wód powierzchniowych;
- Rozwój sieci kanalizacyjnej na obszarach miejskich;
- Wzrost podłączeń sieci wodociągowej w gospodarce komunalnej;
- Zbyt mało dynamiczny rozwój sieci kanalizacyjnych na terenach wiejskich,

Priorytetem dla władz samorządowych jest budowa kanalizacji, modernizacja oczyszczalni, które niedostatecznie oczyszczają ścieki.

Cel*: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego*

Nr	Działanie	Stopień realizacji
1.	Ograniczenie emisji SO_2 poprzez likwidację zanieczyszczeń u źródła poprzez zmianę paliwa o mniejszej zawartości siarki, wymianę kotłowni węglowych na olejowe, gazyfikację miast i wsi, stosowanie w pojazdach odsiarczonych benzyn, oleju napędowego lub gazu	**zadanie ciągłe**
2.	Ograniczenie energochłonności budynków, instalowanie niskoazotowych palników w kotłach opalanych olejem lub gazem w celu zmniejszenia emisji NO_x	**zadanie ciągłe**
3.	Zmniejszenie zużycia spalanych paliw poprzez wymianę niskosprawnych kotłów węglowych na wysokosprawne olejowe i gazowe w celu ograniczenia CO_2	**zadanie ciągłe**
4.	Stosowanie energooszczędnych technologii produkcyjnych oraz niekonwencjonalnych źródeł energii	**zadanie ciągłe**
5.	Promowanie odnawialnych źródeł energii	**zadanie ciągłe**
6.	Ograniczenie wielkości emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych	**zadanie ciągłe**
7.	Wdrożenie „Programu ograniczenia niskiej emisji dla miasta Żuromina”.	**Nie zrealizowano**

Ważniejsze zrealizowane zadania w ramach działań nr 1, 2, 3 ,4, 5, 6, 7

ZMNIEJSZENIE PRZEKROCZEŃ DOPUSZCZALNYCH POZIOMÓW STĘŻEŃ OGRANICZENIE EMISJI NISKIEJ					
L.p.	**Opis zadania**	**Źródła finansowania**	**Rok realizacji**	**Jednostka realizacyjna**	**koszty zł.**
	GMINA BIEZUŃ				
1.	Nadbudowa i termomodernizacja budynku Urzędu Miasta i Gminy w Bieżuniu	WFOŚiGW, środki własne	2009	Miasto i Gmina Bieżuń,	933 295,00 zł
L.p.	**Opis zadania**	**Źródła finansowania**	**Rok realizacji**	**Jednostka realizacyjna**	**koszty zł.**
	GMINA ŻUROMIN				
1.	Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół nr 2 w Żurominie	Środki własne	2009-2010	Gmina i Miasto Żuromin	249.033,70 zł
2.	Termomodernizacja budynków komunalnych przy ul. Wyzwolenia	WFOŚiGW	2009-2010		40.548,81 zł
3.	Termomodernizacja budynku Żuromińskiego Centrum Kultury	WFOŚiGW	2009-2010		65.090,89 zł
4.	Opracowanie programu ograniczenia niskiej emisji dla miasta Żuromina	Własne Gminy, WFOŚiGW, NFOŚiGW	2009-2010		Nie wykonano
L.p.	**Opis zadania**	**Źródła finansowania**	**Rok realizacji**	**Jednostka realizacyjna**	**koszty zł.**
	GMINA KUCZBORK OSADA				
3.	Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w m. Kuczbork	Środki własne, Urząd Marszałkowski	2009		**140 558,00**
L.p.	**Opis zadania**	**Źródła finansowania**	**Rok realizacji**	**Jednostka realizacyjna**	**koszty zł.**
	STAROSTWO POWIATOWE w ŻUROMINIE				
1.	Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół Specjalnych w Żurominie	Środki własne, pożyczka z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Warszawie	2009	Powiat Żuromiński	51 500,01

2.	Docieplenie i elewacja głównego budynku SOS Powiatowe Centrum Kształcenia Ustawicznego i Praktycznego w Żurominie	Środki własne, pożyczka z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Warszawie	2009		111 406,88
3.	Nadbudowa i zmiana konstrukcji dachu na części budynku głównego PCKUiP	Środki własne	2009		50 000,00
4.	Wymiana instalacji grzewczej LO Bieżuń	Środki własne	2009		76 023,12
5.	Kontynuacja termomodernizacji LO Żuromin	Środki własne, pożyczka z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Warszawie	2009		198 563,41
6.	Termomodernizacja budynku Starostwa Powiatowego w Żurominie	Środki własne, pożyczka z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Warszawie	2010		261 245,65
7.	Powiatowy Urząd Pracy	Środki własne	2010		205 409,78

L.p.	**Opis zadania**	**Źródła finansowania**	**Rok realizacji**	**Jednostka realizacyjna**	**koszty zł.**
	GMINA LUBOWIDZ				
1.	Termomodernizacja budynków szkoły w Mleczówce	Budżet gminy	2010	Gmina Lubowidz	51 321,10
2.	Termomodernizacja budynków szkoły w Lubowidzu		2010	Gmina Lubowidz	199 609,56
3.	Remont budynku świetlicy wiejskiej w Zieluniu	PROW na lata 2007-2013, środki własne gminy	2010	Gmina Lubowidz	235 772,71 w tym dofinansowanie 120 348,00

Gmina Siemiątkowo i Gmina Lutocin nie planowały i wykonały zadań w ramach działań z zakresu ochrony powietrza.

Ocena realizacji celu:

W wyniku corocznej oceny jakości powietrza za 2009 rok dla zanieczyszczeń mających określone poziomy dopuszczalne (dwutlenek węgla , dwutlenek siarki , tlenek węgla, benzen,

ołów pył PM 10, w obrębie sześciu stref zidentyfikowano obszary przekroczenia standardów imisyjnych dla pyłu PM10 według kryterium ochrony zdrowia . Jedną z tych stref jest strefa ciechanowsko – mławska , do której należy Powiat Żuromiński.

W 2008 roku opracowano Program Ochrony Powietrza dla strefy powiat żuromiński (Dziennik Urzędowy Województwa Mazowieckiego z dnia 15 grudnia 2008 roku. Nr 216 poz. 9139 Uchwała nr 232/08 z 17 listopada 2008 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza dla strefy powiat żuromiński).

Naruszenia standardów jakości powietrza i ich zakres.

W strefie objętej Programem naruszony został dopuszczalny poziom pyłu zawieszonego PM10 o okresie uśrednienia wyników pomiarów 24 godziny, wynoszący:

1. W 2007 roku – 50µg/m³: w jednym punkcie pomiarowym w Żurominie, przy ul. Żeromskiego, gdzie maksymalny percentyl $S_{90.1}$ z rocznej serii pomiarowej wyniósł 72.0µg/m³ i przekroczył poziom dopuszczalny o 22.0 µg/m³.

Klasyfikacji stref dokonano oddzielnie dla 2 grup kryteriów ze względu na ochronę zdrowia i ze względu na ochronę roślin wydzielając strefy, dla których poziom:

- substancji nie przekracza poziomu dopuszczalnego – klasa A,
- choćby jednej substancji mieści się pomiędzy poziomem dopuszczalnym a poziomem dopuszczalnym powiększonym o margines tolerancji – klasa B,
- choćby jednej substancji przekracza poziom dopuszczalny powiększony o margines tolerancji – klasa C.

Wg w/w oceny powiat żuromiński został zaliczony:

- ze względu na ochronę zdrowia do klasy A dla SO_2, NO_2, benzenu, ołowiu, tlenku węgla i do klasy B/C dla PM10,
- ze względu na ochronę roślin do klasy A dla ozonu.

Zaliczenie powiatu do strefy B oznacza, że w strefie stwierdzono występowanie dobowych stężeń choćby jednej substancji (w tym przypadku pyłu PM 10) powyżej wartości dopuszczalnej, ale nie przekraczającej wartości dopuszczalnej powiększonej o margines tolerancji.

Uwzględniając założenia ochrony powietrza określono cel ekologiczny dla powiatu: zapewnienie wysokiej jakości powietrza w klasie A oraz dalsza redukcja emisji pyłów i gazów.

Końcowa klasyfikacja stref za rok 2009 – cel ochrona roślin zalicza powiat żuromiński do klasy A, natomiast ze względu na cel ochrony zdrowia do klasy C.

W powiecie żuromińskim mimo, iż wykonano modernizację kotłowni i docieplenia budynków w celu zmniejszenia emisji pyłowo-gazowych, występują przekroczenia emisji pyłu PM10. Jest to spowodowane tym, że na terenie powiatu żuromińskiego powstają nowe obiekty, które opalane są węglem kamiennym.

Źródła zanieczyszczeń powietrza na terenie powiatu.

Zanieczyszczenia emitowane do powietrza w powiecie żuromińskim pochodzą przede wszystkim z energetycznego spalania paliw w zakładach komunalnych, przemysłowych, rzemieślniczych, usługowych oraz palenisk domowych. Innym źródłem emisji stale zwiększającym się jest transport samochodowy. Głównym źródłem zanieczyszczeń jest emisja „niska", czyli kominy o wysokości poniżej 50 m, z istniejących zakładów, a przede wszystkim z palenisk domowych. Recesja gospodarcza spowodowała znaczny wzrost zanieczyszczeń, wprowadzanych przez paleniska domowe, w związku z ich przejściem na opalanie węglowe.

Cel dotyczący zmniejszenia uciążliwości i emisji pyłowo-gazowej był realizowany poprzez : termomodernizację budynków administracji i placówek oświatowych znajdujących się na terenie powiatu żuromińskiego**:** Termomodernizacja budynków szkoły w Mleczówce, Lubowidzu , budynku Zespołu Szkół Specjalnych w Żurominie, Starostwa Powiatowego w Żurominie, kontynuacja termomodernizacji LO Żuromin, docieplenie i elewacja głównego budynku Stacji Obsługi Samochodów - Powiatowe Centrum Kształcenia Ustawicznego i Praktycznego w Żurominie, Szkoły Podstawowej w m. Kuczbork, termomodernizacja budynku Urzędu Miasta i Gminy w Bieżuniu, Zespołu Szkół nr 2 w Żurominie, termomodernizacja budynku Żuromińskiego Centrum Kultury oraz **modernizację kotłowni-** Wymiana instalacji grzewczej LO Bieżuń.
Niewątpliwą zaletą energetyki wiatrowej jest wspomniany już fakt, że nie zanieczyszcza ona środowiska naturalnego. Jest ekologiczna ponieważ w trakcie wytwarzania energii nie następuje proces spalania. Problemem jaki wiąże się z energetyką wiatrową jest natomiast fakt, ze pod względem mocy wytwarzanej energii nie jest ona w stanie dorównać energetyce tradycyjnej, opartej na spalaniu surowców kopalnych. Aby wyprodukować tyle energii ile dostarcza elektrownia konwencjonalna średniej wielkości należało by wznieść bardzo wiele wiatraków. Lepszym pomysłem na wykorzystywanie energetyki wiatrowej jest stosowanie jej przez pojedynczych odbiorców, którzy często mają trudności z podpięciem się do krajowej linii energetycznej
W powiecie żuromińskim powstają nowe przedsięwzięcia polegające na wytwarzaniu energii elektrycznej przydatnej dla człowieka. W latach 2009 -2010 powstały w gminach Kuczbork Osada 3 szt. i Żuromin – 3 szt. , Bieżuń 6 – szt., Lubowidz -1 szt. elektrowni wiatrowych.

Powyższe działania niewątpliwie przyczyniają się do zmniejszenia emisji pyłów i gazów do powietrza w skali ogólnokrajowej.

Na cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego na terenie powiatu żuromińskiego w latach 2009-2010 wydano 2.869.378,4 zł.

Ochrona przed hałasem

Cel : *Redukcja emisji hałasu*

Nr	Działanie	Stopień realizacji
1.	Wprowadzenie zmiany w inżynierii ruchu drogowego poprzez np.: budowę obwodnicy, która zmniejszy ruch w centrum miasta	**W trakcie realizacji**
2.	Eliminowanie z ruchu pojazdów o złym stanie technicznym	**zadanie ciągłe**
3.	Dbanie o stan tekstury nawierzchni drogowej	**zadanie ciągłe**
4.	Stosowanie okien o dużej izolacyjności akustycznej	**zadanie ciągłe**
5.	Egzekwowanie ograniczeń prędkości ruchu na terenach zabudowanych	**zadanie ciągłe**
6.	Stosowanie rozwiązań technicznych zapewniających właściwe warunki akustyczne w budynkach	**zadanie ciągłe**

Ważniejsze zrealizowane zadania w ramach działań nr 2, 3, 4, 5 , 6

OGRANICZENIE UCIĄŻLIWOŚCI AKUSTYCZNEJ DLA MIESZKAŃCÓW OCENA STANU AKUSTYCZNEGO ŚRODOWISKA I OBSERWACJA ZMIAN					
L.p.	**Opis zadania**	**Źródła finansowania**	**Rok realizacji**	**Jednostka realizacyjna**	**koszty zł.**
	GMINA BIEŻUŃ				
1.	Przebudowa ulicy Płockiej w Bieżuniu	Budżet gminy	2009	Miasto i Gmina Bieżuń,	**1 503 670,00**
2.	Przebudowa ulicy Borek w Bieżuniu	budżet województwa mazowieckiego, środki własne	2009		**461 470,06zł**
L.p.	**Opis zadania**	**Źródła finansowania**	**Rok realizacji**	**Jednostka realizacyjna**	**koszty zł.**
	GMINA SIEMIĄTKOWO				
1.	Przebudowa drogi gminnej Wola Łaszewska –Goszczk	środki własne, Terenowy Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych	2009	Gmina Siemiątkowo,	**295 093,36**
2.	Przebudowa drogi gminnej Nowa Wieś – Antoniewo- Nowopole	środki własne	2009-2010		**753 407,65**
3.	Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Dzban	środki własne, Terenowy Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych	2009		**177 050,85**
4.	Przebudowa drogi gminnej Siemiątkowo – Siódmaczka (ul. Polna)	środki własne, Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego	2009		**549 823,26**

5.	Przebudowa drogi gminnej Ziemiany - Rechty	środki własne, Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego	2009		**601 158,48**
6.	Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Gutkowo	Środki własne	2010		**566 118,83**
7.	Dostawa i transport 8 000 ton kruszywa naturalnego na teren gminy Siemiątkowo	Środki własne – Fundusz sołecki	2010		**171 776,00**
8.	Przebudowa drogi gminnej Chrapoń-Suwaki	Terenowy Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych, środki własne	2010		**295 093,36**
L.p.	**Opis zadania**	**Źródła finansowania**	**Rok realizacji**	**Jednostka realizacyjna**	**koszty zł.**
	GMINA LUTOCIN				
1.	Remonty dróg gminnych	środki własne i z Urzędu Marszałkowskiego w Warszawie	2009-2010	Gmina Lutocin,	**1 947 031,00**
L.p.	**Opis zadania**	**Źródła finansowania**	**Rok realizacji**	**Jednostka realizacyjna**	**koszty zł.**
	GMINA LUBOWIDZ				
1.	przebudowa drogi gminnej w miejscowości Zdrojki	FOGR ,budżet gminy dofinansowanie 45 000,00	2009		**228 598,72**
2.	przebudowa drogi gminnej w miejscowości Galumin	Budżet Woj. Maz. Komponent C ,budżet gminy dofinansowanie 293 000,00	2009		**505 678,90**
3.	przebudowa skrzyżowania w miejscowości Ruda	Środki właścicieli prywatnych	2010		**Środki właścicieli prywatnych**
4.	przebudowa drogi gminnej w miejscowości Zieluń – ul. Batorego odcinek A-B-C-D i odcinek B-E.	FOGR ,budżet gminy dofinansowanie 60 000,00	2010		**203 597,63**
5.	przebudowa drogi gminnej w miejscowości Bądzyn	budżet gminy	2010		**193 869,19**
6.	przebudowa drogi gminnej w miejscowości Konopaty	budżet gminy	2010		**237 789,51**
L.p.	**Opis zadania**	**Źródła finansowania**	**Rok realizacji**	**Jednostka realizacyjna**	**koszty zł.**
	GMINA KUCZBORK OSADA				
1.	Budowa drogi w miejscowości Gościszka	Budżet gminy	2009-2010	Gmina Kuczbork Osada	**57 260,00** 230 mb
2.	Budowa drogi w miejscowości Chojnowo	Budżet gminy- 195 989,00 FOGR – 92 391,00	2009-2010		**288 380,00** 1050 mb
3.	Budowa drogi w miejscowości Łążek	Budżet gminy- 70 700,00	2009-2010		**70 700,00** 280 mb

4.	Budowa drogi w miejscowości Zielona	Budżet gminy- 30 000,00	2009-2010		**30 000,00** 300 mb
5.	Budowa drogi w miejscowości Kuczbork	Budżet gminy- 43 500,00	2009-2010		**43 500,00** 300 mb
6.	Budowa drogi w miejscowości Krzywki Bratki	Budżet gminy- 53 300,00	2009-2010		**53 300,00** 200 mb
7.	Budowa drogi Kuczbork – Chodubka	Budżet gminy – 84 000,00 i Środki z budżetu Województwa Mazowieckiego- 593 000,00	2009-2010		**677 000,00** 2000 mb
L.p.	**Opis zadania**	**Źródła finansowania**	**Rok realizacji**	**Jednostka realizacyjna**	**Planowane koszty zł.**
	GMINA I MIASTO ŻUROMIN				
1.	Budowa obwodnicy miejskie j(ul. Okrężna i ul. Zielona)	RPO WM na lata 2007-2013- budżet województwa mazowieckiego	2009	Gmina i Miasto Żuromin, Samorząd Województwa Mazowieckiego	**82.685,0** zł wykup gruntu
2.	Budowa ul. Wesołej w Kruszewie	Środki własne Gminy i Miasta Żuromin	2009 r.-2010		**71.821,00** zł
3.	Budowa ul. Kołowej w Żurominie	Środki własne Gminy i Miasta Żuromin	2009 r.-2010		**85.797,43 zł**
4.	Budowa ul. Wiatracznej w Chamsku	Środki własne Gminy i Miasta Żuromin	2009 r. -2010		**51.884,16 zł**
5.	Budowa drogi Młudzyn- Poniatowo	SIWRM, FOGR, własne	2009 r.-2010		**564.682,40 zł**
6.	Budowa ul. Żbikowskiego	Środki własne Gminy i Miasta Żuromin	2009 r.-2010		**70.677,76,zł**
7.	Budowa ul. Osiedlowej w Poniatowie	Środki własne, Gminy i Miasta Żuromin	2009 -2010 r.		**56.345,00 zł**
8.	Budowa drogi Dębsk – Sadłowo	Środki własne , Gminy i Miasta Żuromin	2009-2010 r.		**199.422,62 zł**
9.	Przebudowa nawierzchni ul. Targowej w Żurominie	środki własne	2009-2010 r.		**253.218,14 zł**
10.	Budowa drogi gminnej Poniatowo – Franciszkowo wraz ze ścieżką rowerową	środki własne	2009 2010 r.		**2.485.462,54 zł**
11.	Przebudowa Placu Rynek w miejscowości Poniatowo	Środki własne, Gminy i Miasta Żuromin, PROW	2009-2010		**567.435,55 zł**

12.	Budowa ul. Bielawskiej w Brudnicach	Środki własne , Gminy i Miasta Żuromin	2009-2010		**85.224,91 zł**
13.	Budowa ul. Parafialnej w Żurominie	Środki własne , Gminy i Miasta Żuromin	2009-2010.		**84.336,90 zł**
14.	Budowa ul. Lubowidzkiej w Wiadrowie	Środki własne , Gminy i Miasta Żuromin, FOGR	2009-2010r.		**146.739,24 zł**
L.p.	**Opis zadania**	**Źródła finansowania**	**Rok realizacji**	**Jednostka realizacyjna**	**Planowane koszty zł.**
	STAROSTWO POWIATOWE ŻUROMIN				
1	Przebudowa drogi powiatowej nr 4619W Mościska – granica województwa – Dębówka – Lutocin od km 8+995,00 do km10+464,00 tj. 1469,00 mb	w tym: - 55.000,00 zł – środki FOGR - 341.687,36 zł – środki własne	2009	Powiat Żuromiński,	**1396.767,36**
2.	Przebudowa drogi powiatowej nr 4611W Zieluń – Wylazłowo od km 1+600,00 do km 4+806,40 tj. 3206,40 mb.	-750.000,00 – Mazowiecki Instrument Wsparcia Rozwoju Powiatowej Infrastruktury Drogowej – komponent A 497.802,65 zł - środki własne	2009		**1.247.802,65 zł**
3.	Przebudowa drogi powiatowej nr 4627W Żuromin – Kliczewo – Kuczbork od km 7+796,00 do km 8+212,00 – chodnik w m. Kliczewo Małe	-33.780,00 zł Gmina Żuromin - 9.760,00 zł środki własne	2009		**43.540,00 zł**
4.	Przebudowa drogi powiatowej nr 4629W Kuczbork – Glinki – Nidzgora od km 0+827,00 do km 3+654,58 wraz z mostem na rzece Przylepnica od km 0+927,00 do km 0+941,80 – ETAP I Przebudowa mostu	105.000,00 zł – Rezerwa Ministra Infrastruktury 139.219,24 zł – środki własne	2009		**244.219,24**
5.	Przebudowa drogi powiatowej nr 4628W Olszewo – Kosewo – Zielona od km 1+701,00 do km 5+444,00 tj. 3728,00 mb	- 863.379,00 zł Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych 2008-2011 - 366.220,00 zł Gmina Żuromin - 50.000,00 zł Gmina Kuczbork - 466.029,61 zł środki własne	2009		**1.745.628,61**
6.	Przebudowa drogi powiatowej nr 4635W Sokołowy Kąt – Siemiątkowo na odcinku około 1,200 km w m. Siemiątkowo	środki własne	2009		**32.940,00**
7.	Remont drogi powiatowej nr 4632W Sadłowo – Sławęcin – Zgliczyn Kościelny od m. Sadłowo do skrzyżowania z drogą nr 4640W Bieżuń – Szreńsk – Mława od km 1+780,00 do km 3+120,00 tj. 1340,00 mb	środki własne	2009		**288.173,16**

8.	Remont drogi powiatowej nr 4626W Chamsk – do drogi nr 541 od km 0+000,00 do km 0+450,00	środki własne	2009		**125.875,88**
9.	Remont drogi powiatowej nr **4637W Siemiątkowo – Krzeczanowo od km 0+000,00 do km 2+975,00 tj. 2975,00** mb	Regionalny Program Operacyjny Województw Mazowieckiego na lata 2007-2013 Priorytet III. Regionalny system transportowy środki własne	2009		**942.794,05**
10.	Przebudowa drogi powiatowej nr 4637W Siemiątkowo – Krzeczanowo od km 4+895,00 do km 5+511,00 – ETAP I tj. 616,00 mb	- 30.000,00 zł – Gmina Siemiątkowo - 575.560,48 zł – środki własne	2010		**605.560,48**
11.	Przebudowa drogi powiatowej nr 4637W Siemiątkowo – Krzeczanowo od km 3+895,00 do km 4+895,00 – ETAP II tj. 1000,00 mb	59.800,00 zł - Rezerwa Ministerstwa Infrastruktury - 30.000,00 zł – Gmina Siemiątkowo - 219.995,82 zł – środki własne	2010		**309.795,82**
12	Przebudowa drogi powiatowej nr 4601W Nowa Wieś – Działdowo w m. Łążek od km 2+330,00 do km 3+236,00 tj. 906,00mb	45.000,00 zł – dotacja FOGR 100.000,00 zł – Gmina Kuczbork 255.312,35 zł środki własne	2010		**400.312,35**
13.	Przebudowa drogi powiatowej nr 2335W Szreńsk – Miłotki – Kliczewo od km 5+837,00 do km 9+013,00 wraz z mostem na rzece Miłotce w km 5+843,00 tj. 3176,00 mb	999.000,00 zł Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych 2008-2011 - 300.000,00 zł Gmina Żuromin - 50.000,00 zł Gmina Kuczbork - 673.104,98 zł środki własne	2010		**2.022.104, 98**
14**.**	Przebudowa drogi powiatowej nr 4622W Lutocin – Zimolza – do drogi nr 541 tj. 7513,00 mb	- 2.285.321,16 zł RPO WM 2008-2013 - 300.000,00 zł Gmina Lutocin - 276.274,54 zł środki własne	2010		**2.861.595,70**
15.	Przebudowa mostu na rzece Swojęciance wraz z przebudową drogi dojazdowej nr 4625W Poniatowo – Swojęcin – Bieżuń (ul. Zamkowa w Bieżuniu	625.600,00 zł Rezerwa Ministerstwa Infrastruktury - 309.000,00 zł Miasto i Gmina Bieżuń - 317.103,60 zł środki własne	2010		**1.251.703,60**
16.	Budowa chodnika, zjazdów, zatoki autobusowej i parkingu w pasie dróg powiatowych 4617W Jasiony - Syberia - Płociczno oraz 4613W Od drogi nr 541 - Brudnice - Sinogóra - Kipichy w m. Zdrojki	środki własne 26.359,32	2010		**26.359,32**
17.	Przebudowa drogi powiatowej nr 4622W Lutocin – Zimolza – do drogi nr 541 – budowa chodnika w m. Lutocin	98.722,86 zł – środki własne	2010		**98.722,86**
18.	Przebudowa drogi powiatowej nr 4625W Poniatowo – Swojęcin – Bieżun w zakresie budowy chodnika w m. Strzeszewo	24.604,45 – środki własne	2010		**24.604,45**
19.	Remont drogi powiatowej nr 4627W Żuromin – Kliczewo – Kuczbork w m. Olszewko	30.000,00 zł – Gmina Kuczbork - 205.581,19 zł - środki własne	2010		**235.581,19**

20.	Remont drogi powiatowej nr 4620W Poniatowo – Lutocin w m. Poniatowo tj. 500,00 mb	40.000,00 zł – Wspólnota Gruntowa Poniatowo - 40.000,00 – Gmina Żuromin - 132.145,43 zł – środki własne	2010		**212.145,43**

Ocena realizacji celu:

Na poziom hałasu wpływają w coraz większym stopniu źródła komunikacyjne. Wysoki poziom hałasu występuje na skrzyżowaniach głównych ulic miast, przy trasach komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu biegnących przez obszary o zwartej zabudowie. Przyczyną jest przede wszystkim zły stan techniczny pojazdów, zła eksploatacja, przestoje w ruchu spowodowane złą organizacją ruchu lub zbyt małą przepustowością dróg. Na terenie powiatu w największym stopniu na wysoki poziom hałasu pochodzącego z komunikacji narażeni są mieszkańcy miasta.

Jak wynika z powyższej tabeli udało się zrealizować m. in. zadania w ramach działania pn: *Wprowadzenie zmiany w inżynierii ruchu drogowego poprzez np.:* „ Budowa obwodnicy – ulicy Okrężnej w Żurominie". Rozpoczęto realizację robót drogowych w IV kwartale 2010 roku. Inwestycja poprawi stan bezpieczeństwa, znacznie usprawni ruch, a przede wszystkim da możliwość podróżującym ominięcia centrum miasta. W ramach inwestycji mających na celu redukcję emisji hałasu wydatkowano 28 137 946 złotych.

Tak więc ograniczenie uciążliwości hałasu jest realizowane poprzez: przebudowę dróg powiatowych i gminnych, remonty mostów, wycofywanie z eksploatacji pojazdów o złym stanie technicznym.

Z informacji uzyskanych z Wydziału Komunikacji w/m wynika, że w okresie sprawozdawczym z terenu powiatu żuromińskiego wyrejestrowano ogółem 1007 pojazdów w tym: w 2009 roku 562, a 2010 roku 445 pojazdy , które zostały wycofane z eksploatacji.

Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym

Cel : *Ochrona przed nadmiernym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych*

Działanie Nr 1. *Analiza wpływu na środowisko nowych obiektów emitujących promieniowanie elektromagnetyczne podczas wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz pozwoleń na budowę –* ***zadanie ciągłe***
Działanie Nr 2 *Podnoszenie świadomości społeczeństwa związanej z występowaniem źródeł promieniowania i ich oddziaływaniem–* ***zadanie ciągłe***
Działanie Nr 3 *Preferowanie niskokonfliktowych lokalizacji źródeł pól elektromagnetycznych–* ***zadanie ciągłe***
Działanie Nr 4 *Przyjmowanie zgłoszeń instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne–* ***zadanie ciągłe***

Ocena realizacji celu:

W Programie Ochrony Środowiska Powiatu Żuromińskiego 2009-2016, podano następujące źródła promieniowania pól elektromagnetycznych w powiecie żuromińskim:

1) linie elektromagnetyczne napowietrzne dla prądu przemiennego o napięciach znamionowych 110 kV,

2) stacje bazowe telefonii komórkowej zlokalizowane w gminach: Żuromin -2 stacje, Bieżuń – 3 stacje, Lubowidz – 6 stacji, Lutocin – 3 stacje, Kuczbork – 3 stacje, Siemiątkowo – 3 stacje. Razem 21 stacji bazowych telefonii komórkowej.

Ograniczenie uciążliwości promieniowaniem w powiecie żuromińskim jest realizowane poprzez analizę wpływu na środowisko nowych obiektów emitujących promieniowanie elektromagnetyczne.

Starosta przyjmuje zgłoszenia instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne. Natomiast wójt, burmistrz lub prezydent miasta wydaje decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia po uzgodnieniu z właściwymi organami.

Pole elektromagnetyczne towarzyszy nam wszędzie w każdej praktycznie dziedzinie życia. Nikt obecnie nie wyobraża sobie normalnego funkcjonowania bez prądu eklektycznego , radia, komputerów, Internetu czy też telefonu komórkowego. Według informacji zawartych w Raporcie Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie „Stan środowiska w województwie mazowieckim w 2009 roku" oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko przeprowadza się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska na podstawie badań monitoringowych oraz informacji o źródłach emitujących pola. Oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku i obserwacji zmian dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska. W ramach monitoringu Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska prowadzi okresowe badania kontrolne poziomów pól w środowisku na podstawie których między innymi ma prowadzić rejestr zawierający informację o terenach, na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

W chwili obecnej na podstawie wykonanych pomiarów nie stwierdzono przekroczeń na terenie województwa mazowieckiego.

Najwięcej wątpliwości budzą pola elektromagnetyczne o częstotliwości sieciowej (50 Hz), występujące w otoczeniu linii elektromagnetycznych i stacji transformatorowo rozdzielczych , ale tak jak z dróg nie da się z nich zrezygnować . Nie można również demonizować aspektu zdrowotnego wpływu w/w instalacji. Wyniki długofalowych badan naukowych pozwalają tak konstruować i lokalizować źródła PEM , aby eliminować ich potencjalne oddziaływanie na otoczenie.

Poważne awarie i zagrożenia naturalne

Cel: *Zapobieganie poważnym awariom przemysłowym i zagrożeniom naturalnym oraz likwidacja ich skutków*

Działania:

- Uzupełnienie sprzętu ratownictwa techniczno-chemiczno-ekologicznego
- Zabezpieczenie przeciwpowodziowe

ZAPOBIEGANIE POWAŻNYM AWARIOM ORAZ ELIMINACJA ICH SKUTKÓW

L.p.	Opis zadania	Źródła finansowania	Rok realizacji	Jednostka realizacyjna	koszty zł.
	GMINA LUTOCIN				
1.	uzupełnienie sprzętu dla OSP Lutocin	Budżet gminy		Gmina Lutocin	157 279,00
2.	uzupełnienie sprzętu dla OSP Lutocin	Samorządowy Program Wsparcia Ochotniczych Straży Pożarnych w Województwie Mazowieckim OSP-2009	2009-2010		66 287,000
L.p.	**Opis zadania**	**Źródła finansowania**	**Rok realizacji**	**Jednostka realizacyjna**	**koszty zł.**
	GMINA LUBOWIDZ				
1.	uzupełnienie sprzętu dla OSP Syberia	Samorządowy Program Wsparcia Ochotniczych Straży Pożarnych w Województwie Mazowieckim OSP-2009 dofinansowanie 4.000,00	2009	Samorząd Województwa Mazowieckiego	4.222,41
L.p.	**Opis zadania**	**Źródła finansowania**	**Rok realizacji**	**Jednostka realizacyjna**	**koszty zł.**
	GMINA KUCZBORK OSADA				
1.	Uzupełnienie sprzętu dla OSP Zielona	Samorządowy Program Wsparcia Ochotniczych Straży Pożarnych w Województwie Mazowieckim OSP-2009 – 75 000,00 Środki własne -70 001,05	2009	Samorząd Województwa Mazowieckiego	145 001,05
L.p.	**Opis zadania**	**Źródła finansowania**	**Rok realizacji**	**Jednostka realizacyjna**	**koszty zł.**
	GMINA SIEMIĄTKOWO				
1.	Uzupełnienie sprzętu dla OSP Gradzanowo	Samorządowy Program Wsparcia Ochotniczych Straży Pożarnych w Województwie Mazowieckim OSP-2009	2009	Samorząd Województwa Mazowieckiego	3.745,00
2.	Uzupełnienie sprzętu dla OSP Krzeczanowo	Samorządowy Program Wsparcia Ochotniczych Straży Pożarnych w	2009	Samorząd Województwa Mazowieckiego	8.196,00

		Województwie Mazowieckim OSP-2009			
3.	Uzupełnienie sprzętu dla OSP Łaszewo	Samorządowy Program Wsparcia Ochotniczych Straży Pożarnych w Województwie Mazowieckim OSP-2009	2009	Samorząd Województwa Mazowieckiego	8.121,00
4.	Uzupełnienie sprzętu dla OSP Siemiątkowo	Samorządowy Program Wsparcia Ochotniczych Straży Pożarnych w Województwie Mazowieckim OSP-2009	2009	Samorząd Województwa Mazowieckiego	**15.000,00**
5.	Uzupełnienie sprzętu dla OSP Sokołowy Kąt	Samorządowy Program Wsparcia Ochotniczych Straży Pożarnych w Województwie Mazowieckim OSP-2009	2009	Samorząd Województwa Mazowieckiego	**3.082,00**
L.p.	**Opis zadania**	**Źródła finansowania**	**Rok realizacji**	**Jednostka realizacyjna**	**koszty zł.**
	MIASTO I GMINA BIEŻUŃ				
1.	Uzupełnienie sprzętu dla OSP Sławęcin	Samorządowy Program Wsparcia Ochotniczych Straży Pożarnych w Województwie Mazowieckim OSP-2009	2009	Samorząd Województwa Mazowieckiego	**1 457,33**
2.	Uzupełnienie sprzętu dla OSP Strzeszewo	Samorządowy Program Wsparcia Ochotniczych Straży Pożarnych w Województwie Mazowieckim OSP-2009	2009	Samorząd Województwa Mazowieckiego	**6 543,00**
	Starostwo Powiatowe w Żurominie				
1.	Zakup Samochodu Ratowniczo- Gaśniczego	Starostwo 26.999 Urząd Marszałkowski 30000,00 , WFOSI GW 40000,00 Samorządy Gminne 12 675,00	2009	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej	**109 675,00**

W latach 2009 -2010 w ramach celu *Zapobieganie poważnym awariom przemysłowym i zagrożeniom naturalnym oraz likwidcja ich skutków* na działanie uzupełnienie sprzętu ratownictwa techniczno-chemiczno-ekologicznego wydatkowano 528 608,79 złotych. Głównym źródłem finansowania nowego sprzętu ratowniczego był Samorząd Województwa Mazowieckiego.

Gospodarka odpadami

Cel : *Kompleksowa gospodarka odpadami*

Nr	Działanie	Stopień realizacji
1.	Wdrożenie planu gospodarki odpadami dla powiatu żuromińskiego	**w trakcie realizacji**
2.	Konsekwentnie wdrożyć system segregacji odpadów komunalnych, zbiórki odpadów niebezpiecznych i wielkogabarytowych występujących w strumieniu odpadów komunalnych	**w trakcie realizacji**
3.	Dokonać pełnej inwentaryzacji miejsc występowania eternitu, stworzyć system zbiórki i unieszkodliwiania odpadów	**w trakcie realizacji**
4.	Prowadzić edukację ekologiczną społeczeństwa	**zadanie ciągłe**
5.	Likwidować niewłaściwie urządzone i eksploatowane składowiska odpadów i modernizować istniejące	**zrealizowano modernizację składowisk**

6.	Eliminacja praktyk nielegalnego składowania odpadów	**w trakcie realizacji**
7	Objęcie wszystkich mieszkańców powiatu zorganizowanym zbieraniem odpadów	**w trakcie realizacji**
8	Wspieranie organizowania ponadgminnych i regionalnych systemów gospodarki odpadami, zapewniających możliwości odzysku i unieszkodliwienia odpadów,	**w trakcie realizacji**
9	Doskonalenie systemów selektywnego zbierania w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów odzysku i recyklingu określonych w obowiązujących aktach prawnych dla osiągnięcia odpowiednich limitów odzysku i recyklingu	**w trakcie realizacji**
10	Wspieranie działań w zakresie ograniczenia kierowania na składowiska odpadów komunalnych niesegregowanych i nieprzetworzonych, doskonalenie systemów zbierania odpadów niebezpiecznych i pozostałych odpadów problemowych w celu objęcia nimi źródeł rozproszonych,	**w trakcie realizacji**
11	Inicjowanie i wspomaganie działań polegających na szerokiej edukacji ekologicznej społeczeństwa, ukierunkowanych w szczególności na kreowaniu pozytywnych zachowań dla selektywnego zbierania odpadów i minimalizowania ilości wytwarzanych odpadów.	**W trakcie realizacji**

Ważniejsze zrealizowane zadania w ramach działań nr 1,2, 3, 4, 5, 6, 7,8,9,10,11

L.p.	**Opis zadania**	**Źródła finansowania**	**Rok realizacji**	**Jednostka realizacyjna**	**koszty zł.**
	GMINA BIEZUŃ				
1.	wdrożenie segregacji odpadów komunalnych „u źródła" i „w sąsiedztwie''	Budżet gminy, fundusze unijne, WFOŚiGW	2009-2010	Miasto i Gmina Bieżuń, Zakład gospodarki odpadami	**18 000,00**
2.	objęcie zorganizowaną zbiórką odpadów wszystkich mieszkańców gminy	Budżet gminy, fundusze unijne, WFOŚiGW, środki własne	2009-2010		**10 000,00**
3.	wdrażanie systemu zbiórki odpadów wielkogabarytowych	Środki własne	2009-2010		**4 776,48**
4.	edukacja ekologiczna	Środki własne	2009-2010		**1 000,00**
5.	utrzymanie Zakładu Komunalnego	Środki własne	2009-2010		**120 000,00**
L.p.	**Opis zadania**	**Źródła finansowania**	**Rok realizacji**	**Jednostka realizacyjna**	**koszty zł.**
	GMINA SIEMIĄTKOWO				
1.	Likwidacja składowiska odpadów w miejscowości Gradzanowo Kościelne/ wykonanie przeglądu ekologicznego –dokumentacja	Środki własne	2009	Gmina Siemiątkowo	**2000,00**
2.	Edukacja społeczna	Środki własne	2009-2010		**240,00**
L.p.	**Opis zadania**	**Źródła finansowania**	**Rok realizacji**	**Jednostka realizacyjna**	**koszty zł.**

	GMINA KUCZBORK OSADA				
1.	Monitoring składowiska	Środki własne	2009-2010	Gmina Kuczbork Osada	**43.000,00**
2.	Opracowanie planu awaryjnego składowiska	Środki własne			**2000,00**
3.	Dostosowanie składowiska do wymogów ustawowych	Środki własne			**16.000,00**
4.	prowadzenie selektywnej zbiórki	Środki własne	2009-2010		**5 000,00**
5.	akcja edukacyjna	Środki własne	2009-2010		**1000,00**
L.p.	**Opis zadania**	**Źródła finansowania**	**Rok realizacji**	**Jednostka realizacyjna**	**koszty zł.**
	GMINA LUTOCIN				
1.	konkurs ekologiczny	budżet gminy	2009-2010	Gmina Lutocin	**2000,00**
2.	Zorganizowanie akcji zbierania odpadów niebezpiecznych, wielkogabarytowych i budowlanych w Lutocinie	Budżet gminy	2009-2010		**6497,00**
3.	uszczelnienie systemu zbiórki odpadów zmieszanych dla wszystkich mieszkańców gminy	Budżet gminy	2009-2010		**2000,00**
4.	rozwój segregacji odpadów komunalnych sąsiedztwie u źródła	Budżet gminy, środki własne inwestorów, fundusze ekologiczne	2009-2010		**30 000,00**
5.	Monitoring składowiska odpadów	Budżet gminy	2009-2010		**6832,00**
L.p.	**Opis zadania**	**Źródła finansowania**	**Rok realizacji**	**Jednostka realizacyjna**	**Planowane koszty zł.**
	GMINA LUBOWIDZ				
1.	inwentaryzacja ilości i miejsc występowania wyrobów zawierających azbest oraz stopniowe usuwanie elementów	WFOŚIGW	2010	Gmina Lubowidz	**39 496,90 zł**
2.	Opłata za odbiór odpadów z selektywnej zbiórki plastik	WFOŚIGW, budżet gminy Lubowidz	2009-2010	Gmina Lubowidz	**19 441,00**

3.	Dokumentacja do Planu gospodarki odpadami dla gminy Lubowidz	budżet gminy Lubowidz	2010	Gmina Lubowidz	**1 464,00**
Powiat Żuromiński					
1.	Akcja sprzątania świata	Środki własne	2009-2010	Starostwo Powiatowe w Żurominie	**1 500,00**
2.	Edukacja ekologiczna	Środki własne	2009-2010	Starostwo Powiatowe w Żurominie	**3 365,00**
Gmina Żuromin – **ŻUROMIŃSKIE ZAKŁADY KOMUNALNE Sp. z o.o.**					
1.	Segregacja odpadów w tym: -plastik 10 t -makulatura 4 t - szkło 24 t -biodegradowalne 124,3 t -popiół 268,4 t -meble 4,7 t	Środki własne	2009 r.	Żuromińskie Zakłady Komunalne Sp. z o.o.	**28 640,00**
2.	Harmonogram wywozu nieczystości (kalendarze)	Środki własne	2009 r.	Żuromińskie Zakłady Komunalne Sp. z o.o.	**597 ,00**
3	Segregacja odpadów w tym: -plastik 26,6 t -makulatura 8,4 t - szkło 48,0 t -biodegradowalne 195,3 t -popiół 395,3 t -meble 6,3 t - choinki 1,0 t	Środki własne	2010 r.	Żuromińskie Zakłady Komunalne Sp. z o.o.	**28 640,00**
4.	Harmonogram wywozu nieczystości (kalendarze)	Środki własne	2010	Żuromińskie Zakłady Komunalne Sp. z o.o.	**531,00**

<u>Ocena realizacji celu:</u>

Plan Gospodarki Odpadami dla Powiatu Żuromińskiego za lata 2009—2012 z perspektywą na lata 2013-2016 został opracowany w spójności z planami wyższego szczebla. W planie określono cele z zakresu gospodarki odpadami i nakłady finansowe, jakie miały być przeznaczone, aby osiągnąć założone cele.

Powiat jako jednostka samorządu terytorialnego w zakresie gospodarki odpadami ma przede wszystkim wpływ formalno-prawny na aspekt gospodarowania wytworzonymi odpadami, a w szczególności działania w zakresie reglamentacyjno - zobowiązującym, wydając zezwolenia na zbieranie, transport, odzysk i unieszkodliwianie odpadów. Nadzór i kontrola nad wymogami nałożonymi przepisami prawa i decyzjami administracyjnymi nad podmiotami świadczącymi

usługi w zakresie gospodarki komunalnej należy w znacznej mierze do wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska. Gromadzenie i przetwarzanie informacji o rzeczywistej ilości odpadów wytworzonych w ciągu roku należy natomiast do kompetencji marszałka województwa, a nadzór i organizacja gospodarki odpadami komunalnymi leży w gestii gmin.

Ustawowo opisany spójny system kompetencji pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego ma służyć prowadzeniu właściwej gospodarki odpadami i zapewnieniu należytego opisu stanu tej gospodarki. Z ustawowego obowiązku przedłożenia Zarządowi Powiatu do dnia 31 marca br. sprawozdania z wykonania gminnych planów gospodarki za lata 2009-2010 wywiązała się tylko Gmina Kuczbork – Osada. Stąd dane przedłożone w niniejszym sprawozdaniu w większości pochodzą z Wojewódzkiego Systemu Odpadowego Województwa Mazowieckiego. Wydział Rolnictwa i Środowiska pismem wystąpił z ankietą dotyczącą gospodarki odpadami do wszystkich gmin z terenu powiatu żuromińskiego. Informacje uzyskane z ankiet nie przedstawiały rzeczywistego obrazu stanu gospodarki odpadami (odesłane ankiety częściowo były nie wypełnione). Tylko dwie gminy z terenu powiatu żuromińskiego w latach 2009-2010 zaktualizowały swoje plany gospodarki odpadami; Gmina Kuczbork Osada i Gmina Lubowidz. Z zestawień wynika iż ilość zebranych odpadów komunalnych zebranych w ciągu dwóch lat wynosiła ok. 13 420 Mg. Ponad 90 % wszystkich odpadów wytworzonych na terenie powiatu żuromińskiego zostaje zagospodarowana na 2 składowiskach odpadów w Brudnicach i Kuczborku. Zadanie zapewnienia 100% odbioru odpadów komunalnych w tym selektywnej zbiórki na terenie powiatu nie zostało właściwie zrealizowane, co jest szczególnie istotne , zważywszy na fakt, iż wzrastać będzie ilość wytwarzanych odpadów, w tym niebezpiecznych, nadal nie wyodrębnionych ze strumienia odpadów komunalnych. Odrębnego traktowania wymaga również wymiana pokryć dachowych z eternitu, jako odpadu niebezpiecznego zawierającego azbest. W tym zakresie samorządy Gminy Lubowidz i Gminy Żuromin podjęły działania w celu usunięcia pokryć dachowych z eternitu dofinansowanych z WFOŚiGW w Warszawie. Samorządy Gminne nie złożyły wyjaśnień dotyczących zaniechania i opóźnień w realizacji planowanych zadań.

W ramach konkursów ekologicznych organizowanych przez Starostwo Powiatowe w Żurominie przy współudziale Gmin z terenu powiatu żuromińskiego i Nadleśnictw Dwukoły i Lidzbark oraz WFOŚiGW w Warszawie uczniowie wszystkich szczebli szkół prowadzą zbiórkę makulatury, puszek aluminiowych i baterii. W okresie sprawozdawczym uczniowie zebrali 58 958, 56 kg makulatury, 1899,4 kg baterii i 1936,64 kg puszek aluminiowych a także 42 kg akumulatorów małogabarytowych. W ramach konkursu dzieci i młodzież sprzątają tereny leśne i „dzikie" wysypiska śmieci.

Na podstawie analizy stanu aktualnego w zakresie gospodarki odpadami prowadzonej w powiecie żuromińskim w latach 2009-2010 określono następujące wnioski :

- Brak postępu we wdrażaniu selektywnego zbierania opadów niebezpiecznych , wielkogabarytowych i ulegających biodegradacji.
- W gminie Siemiątkowo nie wdrożono selektywnego zbierania odpadów komunalnych.
- Deponowanie na składowiskach odpadów komunalnych ok. 90 % bez jakiegokolwiek przetworzenia.
- W gminie Lutocin nie powstał gminny punkt zbierania odpadów niebezpiecznych, wielkogabarytowych. Mieszkańcy w określonym terminie mogą bezpłatnie przekazać w/w odpady.
- Tylko 2 gminy z terenu powiatu zainicjowały działania mające na celu likwidację odpadów zawierających azbest.
- Gmina Kuczbork Osada i Lubowidz wywiązały się z ustawowego obowiązku aktualizacji gminnych planów gospodarki pozostałe 4 gminy nie dopełniły w/w czynności.
- Gmina Kuczbork Osada jako jedyna przedstawiła na dzień sporządzania przedmiotowego dokumentu *Sprawozdanie z gospodarki odpadami gminy Kuczbork - Osada* pozostałe gminy nie sporządziły sprawozdań.
- W Gminie Żuromin w 2010 roku wdrożono zadanie mające na celu redukcję ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowisko odpadów – dodatkowe pojemniki na odpady ulęgające biodegradacji.
- Gospodarkę odpadami na terenie Gminy Żuromin prowadzą Żuromińskie Zakłady Komunalne Sp. z o.o. Selektywna zbiórka odpadów odbywa się systemem workowym i w pojemnikach ustawionych w ogólnie dostępnych miejscach., dotyczy odpadów opakowaniowych , szkła, PET , makulatury , pojemniki na odpady zielone i popiół , a także cyklicznie organizowana zbiórka mebli.

Kontynuacja zadań założonych w Powiatowym Planie Gospodarki Odpadami wymagać będzie dalszych nakładów finansowych oraz dużego zaangażowania, a w szczególności stworzenia jednolitego dla całego powiatu systemu zbiórki odpadów.

Niezbędne jest podejmowanie działań organizacyjnych w celu prawidłowej gospodarki odpadami tj. zapobieganie powstawaniu odpadów, odzysk surowców i ponowne wykorzystywanie odpadów, bezpieczne dla środowiska końcowe unieszkodliwianie odpadów nienadających się do dalszego wykorzystania.

Ochrona powierzchni ziemi

Cel : *Racjonalne wykorzystanie gleb i gruntów wraz z ich ochroną i rekultywacją*

Nr	Działanie	Stopień realizacji
1.	Stosowanie Zasad Dobrej Praktyki Rolniczej	**zadanie ciągłe**
2.	Propagowanie rolnictwa ekologicznego i agroturystyki;	**Zadanie ciągłe**
3.	Szkolenia dla rolników	**Zadanie ciągłe**
4.	Kompleksowa rekultywacja i zagospodarowanie zamykanych składowisk;	**zadanie ciągłe**
5	Prowadzenie rejestru zawierającego informację o terenach na których stwierdzono przekroczenia standardów jakości gleb lub ziemi;	**zadanie ciągłe**
6	Prowadzenie rejestru terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi	**Nie zrealizowano**

L.p.	Opis zadania	Źródła finansowania	Rok realizacji	Jednostka realizacyjna	koszty zł.
	GMINA LUTOCIN				
1.	szkolenia rolników	środki MODR	2009-2010	Ośrodki Doradztwa Rolniczego	wg potrzeb
2.	stosowanie Zasad Dobrej Praktyki Rolniczej	dopłaty	2009-2010	Ośrodki Doradztwa Rolniczego	wg potrzeb
L.p.	**Opis zadania**	**Źródła finansowania**	**Rok realizacji**	**Jednostka realizacyjna**	**koszty zł.**
	GMINA LUBOWIDZ				
1.	Organizacja szkoleń propagujących rolnictwo ekologiczne i agroturystykę	Środki MODR	2010-2013	Ośrodki Doradztwa Rolniczego	Według potrzeb
2.	Organizacja szkoleń dla rolników	Środki MODR	2010-2013	Ośrodki Doradztwa Rolniczego	Według potrzeb

Placówka Terenowa MODR Żuromin przeprowadziła na terenie szereg szkoleń dla rolników

l.p.	Temat szkolenia
1.	Kredyty preferencyjne – konkurencja dla funduszy strukturalnych UE
2	Produkty regionalne i tradycyjne
3.	Agroturystyka dodatkowym źródłem dochodów w gospodarstwie rolnym
4.	Profilaktyka zdrowotna – racjonalne żywienie rodziny wiejskiej
5.	Estetyka wsi i zagrody wiejskiej
6.	Możliwości dofinansowania przedsięwzięć podejmowanych w gospodarstwie rolnym
	2010 rok
7.	Rachunkowość w gospodarstwie rolnym – wyniki 2009
8.	Zarządzanie gospodarstwem rolnym w warunkach kryzysu
9.	Stosowanie środków ochrony roślin przy użyciu opryskiwaczy
10.	Zasady otrzymywania dopłat bezpośrednich, a obowiązek spełniania przez gospodarstwo zasad wzajemnej zgodności ze szczególnym uwzględnieniem programów zwalczania chorób zakaźnych
11.	Przyzagrodowa produkcja żywności na potrzeby rodziny i rynku lokalnego – Boczniak
12.	Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej – PROW
13.	Profilaktyka zdrowotna – racjonalne żywienie rodziny wiejskiej
14.	Uczestnictwo rolników w systemach jakości. Odnowa i rozwój wsi

1.6.2. Ochrona przyrody i krajobrazu

Cel : ***Ochrona, rozwój i uporządkowanie systemu obszarów chronionych;***

Kształtowanie polityki zagospodarowania przestrzennego respektującej wartości przyrodnicze i krajobrazowe

Ocena realizacji celu:

Działanie nr 1. *Inspirowanie i aktywne wspieranie działań podejmowanych przez administrację rządową i samorządów gminnych, które będą miały na celu zachowanie wartości przyrodniczych* **- zadanie ciągłe**

Działanie nr 2. *Prowadzenie wspólnej polityki ochrony przyrody we współpracy z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska i Regionalnym Konserwatorem Przyrody, a także Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, Wójtami, Burmistrzami, oraz Nadleśnictwem Lidzbark, Nadleśnictwem Dwukoły, Dyrekcją Górznieńsko-Lidzbarskiego Parku Krajobrazowego, Zarządem Polskiego Związku Łowieckiego, Pełnomocnikiem Ministra Środowiska ds. Zielonych Płuc*

Formy ochrony przyrody, takie jak: obszary chronionego krajobrazu, parki krajobrazowe, rezerwaty przyrody, użytki ekologiczne, oraz pomniki przyrody są tworzone w drodze rozporządzenia Wojewody. Przy ustanawianiu obszarów chronionego krajobrazu, parku krajobrazowego wymagane jest uzgodnienie przez właściwą miejscowo radę gminy. Przy czym, jeżeli wojewoda nie wyznaczył obszaru chronionego krajobrazu, użytku ekologicznego, pomnika przyrody obszary te mogą być wyznaczone przez radę gminy w drodze uchwały.

W powiecie żuromińskim obszary chronione zajmują się 59 635,1 ha, co stanowi 74,3% całej powierzchni powiatu. Do 2010 roku były to: obszary chronionego krajobrazu, park krajobrazowy,

rezerwat przyrody, użytek ekologiczny, parki wpisane do rejestru zabytków, pomniki przyrody ożywionej, parki wiejskie (9 parków podworskich, 6 parków zabytkowych).

W 2007 roku po zasięgnięciu opinii rad gmin został wyznaczony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 5 września 2007 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. Nr 179 poz. 1275) obszar Natura 2000 pod nazwą Dolina Wkry i Mławki. Sieć obszarów Natura 2000 obejmuje: obszary specjalnej ochrony ptaków, specjalne obszary ochrony siedlisk.

Obszar Dolina Wkry i Mławki częściowo pokrywa się z istniejącymi już obszarami chronionego krajobrazu. Wielkość w/w obszaru to: 28751,5 ha, w tym na terenie powiatu żuromińskiego:

- 1914,3 ha (Gmina Lubowidz),
- 846,2 ha (Gmina Lutocin),
- 3455,9 ha (Gmina Bieżuń),
- 782,4 ha (Gmina Siemiątkowo),
- 1757,7 ha (Gmina Żuromin).

W latach 2009-2010 nie zostały utworzone nowe formy ochrony przyrody.

Działanie 3. *Bieżące egzekwowanie w ramach zadań i kompetencji powiatu obowiązków, zakazów i ograniczeń na obszarach chronionych* – **zadanie ciągłe**

W ramach w/w działania egzekwowanie zakazów i ograniczeń na obszarach chronionych ma miejsce przy procedurze wydawania pozwoleń dla inwestycji, które znajdują się na w/w obszarach – decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia.

Organ właściwy do wydania decyzji wymaganej przed rozpoczęciem realizacji przedsięwzięcia, innego niż przedsięwzięcie mogące znacząco oddziaływać na środowisko, które nie jest bezpośrednio związane z ochroną obszaru Natura 2000 lub nie wynika z tej ochrony, jest obowiązany do rozważenia, przed wydaniem tej decyzji, czy przedsięwzięcie może potencjalnie znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000.

Do w/w decyzji należą m. in. :

1) decyzje o pozwoleniu na budowę, decyzje o zatwierdzeniu projektu budowlanego, decyzje o pozwoleniu na wznowienie robót budowlanych oraz decyzje o pozwoleniu na zmianę sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części;
2) decyzje o pozwoleniu na rozbiórkę obiektów jądrowych ;
3) decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu;
4) koncesje na poszukiwanie lub rozpoznawanie złóż kopalin, na wydobywanie kopalin ze złóż, na bezzbiornikowe magazynowanie substancji oraz składowanie odpadów w górotworze, w tym w podziemnych wyrobiskach górniczych;
5) decyzje określające szczegółowe warunki wydobywania kopaliny;
6) pozwolenia wodnoprawne na wykonanie urządzeń wodnych;
7) decyzje ustalające warunki prowadzenia robót polegających na regulacji wód oraz budowie wałów przeciwpowodziowych, a także robót melioracyjnych, odwodnień budowlanych oraz innych robót ziemnych zmieniających stosunki wodne na terenach o szczególnych wartościach przyrodniczych, zwłaszcza na terenach, na których znajdują się skupienia roślinności o szczególnej wartości z punktu widzenia przyrodniczego, terenach o walorach krajobrazowych i ekologicznych, terenach

masowych lęgów ptactwa, występowania skupień gatunków chronionych oraz tarlisk, zimowisk, przepławek i miejsc masowej migracji ryb i innych organizmów wodnych ;

8) decyzje o zatwierdzeniu projektu scalenia lub wymiany gruntów ;

9) decyzje o zmianie lasu na użytek rolny;

10) decyzje o zezwoleniu na realizację inwestycji ;

11) decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 12 lutego 2009 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie lotnisk użytku publicznego (Dz. U. Nr 42, poz. 340).

Wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach następuje także przed dokonaniem zgłoszenia budowy lub wykonania robót budowlanych oraz zgłoszenia zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane

- koncesja, inna niż wymieniona w art. 72 ust. 1 pkt. 4 - wydawana na podstawie ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. - Prawo geologiczne i górnicze;
- pozwolenie wodnoprawne, inne niż wymienione w art. 72 ust. 1 pkt. 6 - wydawane na podstawie ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne;
- zezwolenie na usunięcie drzew lub krzewów - wydawane na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
- pozwolenie na wznoszenie i wykorzystywanie sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń w polskich obszarach morskich - wydawane na podstawie ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1502, z późn. zm.).

Działanie nr 4. *Wspieranie działań administracji rządowej w zakresie realizacji na terenie powiatu programu ochrony siedlisk bociana białego* – **zadanie ciągłe**

W roku 2009 Starostwo Powiatowe w Żurominie na terenie powiatu żuromińskiego zamontowano 8 szt. platform metalowo- drewnianych z wieńcem wiklinowym pod gniazdo bociana białego. Zakup platform został sfinansowany ze środków własnych Starostwa Powiatowego w kwocie 2276 zł, a także z dotacji w wysokości 11 820 zł uzyskanej z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie. Platformy zostały zamontowane na słupach linii energetycznych niskich napięć , w miejscach gdzie bociany wcześniej założyły gniazda bezpośrednio na słupach. W 2010 roku zamontowano 3 słupy z platformami pod gniazda bociana białego, gniazda zostały przeniesione z budynków mieszkalnych i gospodarczych. Zamontowane platformy przyczynią się do zwiększenia bezpieczeństwa i zapewnią lepsze warunki bytowania i rozwoju bociana białego na terenie powiatu żuromińskiego oraz zmniejszą awaryjność sieci energetycznej średnich napięć.

Działanie nr 5. *Poprawa stanu sanitarnego oraz utrzymania czystości na obszarach o wysokich walorach przyrodniczych* – **zadanie ciągłe**

Realizacja w/w działania odbywa się głównie poprzez egzekwowanie obowiązków, zakazów i ograniczeń na obszarach chronionych, jak wykazano to w działaniu nr 3. W ramach konkursu ekologicznego uczniowie szkół w części praktycznej m. in. uprzątnęli lasy, parki i ścieżki

rowerowe, zlikwidowali „dzikie" wysypiska śmieci. W trakcie corocznej akcji „ Sprzątanie świata „ zostały uprzątnięte również tereny leśne.

Działanie nr 6 **.** *Ochrona i rozwój zieleni na terenach zurbanizowanych* **– zadanie ciągłe**

L.p.	Okres realizacji	Opis zadania	Jednostki wdrażajace	Szacunkowe koszty	Źródła finansowania
1.	2009-2010	Montaż i konserwacja platform i słupów pod gniazda bociana białego	Powiat Żuromiński	**14 096,00**	1351,00 Środki własne 11 829,00 WFOŚiGW 916,00 Zakład Energetyczny
2.	2009-2010	Nasadzenia drzew przy drogach powiatowych 1778 szt.	Powiat Żuromiński	**35.987,28**	Środki własne
3.	2010	Zwalczanie szrotówka kasztanowcowiaczka metodą iniekcji" na 51 szt. kasztanowca zwyczajnego na terenie Parku Podworskiego w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Zielonej.	Powiat Żuromiński	**6 387,00 zł.**	1351,00 Środki własne 11 829,00 WFOŚiGW

Ocena realizacji celu:

Zgodnie z art.27 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 Nr 151, poz. 1220 z późn. zm.) Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska opracowuje projekt listy obszarów Natura 2000, zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej. Projekt, wymaga zasięgnięcia opinii właściwych miejscowo rad gmin. Niezłożenie opinii w terminie 30 dni od dnia otrzymania projektu uznaje się za brak uwag.

Na terenie powiatu żuromińskiego po zasięgnięciu opinii rad gmin został wyznaczony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 5 września 2007 r. (Dz. U. Nr 179 poz. 1275) obszar Natura 2000 pod nazwą Dolina Wkry i Mławki. Jego obszar częściowo pokrywa się z istniejącymi już obszarami chronionego krajobrazu. Wielkość w/w obszaru to: 28751,5 ha, w tym na terenie powiatu żuromińskiego:

- 1914,3 ha (Gmina Lubowidz),
- 846,2 ha (Gmina Lutocin),
- 3455,9 ha (Gmina Bieżuń),
- 782,4 ha (Gmina Siemiątkowo),
- 1757,7 ha (Gmina Żuromin).

Zgodnie z art. 32 w/w ustawy Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska nadzoruje funkcjonowanie obszarów Natura 2000 , prowadząc ewidencję danych niezbędnych do podejmowania działań w zakresie ich ochrony koordynuje funkcjonowanie obszarów Natura 2000 na obszarze swojego działania. Natomiast na terenie zarządzanym przez Państwowe Gospodarstwo

Leśne Lasy Państwowe, znajdującym się na obszarze Natura 2000, zadania w zakresie ochrony przyrody wykonuje samodzielnie miejscowy nadleśniczy, zgodnie z ustaleniami planu ochrony obszaru Natura 2000 uwzględnionym w planie urządzenia lasu.

W wyniku współpracy Zarządu Powiatu Żuromińskiego z Nadleśnictwem Lidzbark oraz po podpisaniu umowy ze znakarzem, posiadającym uprawnienia PTTK, powstał kolejny w powiecie żuromińskim oznakowany szlak rowerowy o nazwie: „Nad Wkrą" – szlak niebieski o długości 11,27 km, przebiegający na trasie: Żuromin – Brudnice – Bądzyn – Dziwy – Konopaty (Ośrodek Hodowli Zwierzyny „Konopaty", Gościniec Myśliwski) Szlak rowerowy został opracowany i oznakowany w okresie czerwiec – sierpień 2010r.

Szlak ten stanowi rozwinięcie i uzupełnienie istniejącej od 2009 r. sieci szlaków (szlak zielony „Śliwkowa graniczna" i szlak czarny „Wokół lasu") o łącznej długości ponad 24 km. Te dwa szlaki tworzą spójną sieć, pozwalającą na samodzielne ułożenie trasy wycieczki o dowolnej długości. Obydwa szlaki mają formę zamkniętych pętli, z dwoma (położonymi biegunowo) punktami stycznymi.

Szlak niebieski *„Nad Wkrą"* pełni dwojaką funkcję:

1. dojazdową – jest dogodnym łącznikiem pomiędzy Żurominem a Konopatami.
2. krajoznawczą – przebiega przez interesujące tereny charakteryzujące się malowniczością krajobrazu.

Drogi wykorzystane na szlaku niebieskim charakteryzują się dobrą nawierzchnią asfaltową (około 60 % całego dystansu), z kostki betonowej fazowanej (około 15 % całego dystansu) i gruntową (około 25 % całego dystansu), z nielicznymi (i okresowymi) przeszkodami w postaci odcinków błotnistych i piaszczystych (odcinek Bądzyn – Dziwy – Konopaty).

W kwietniu 2010 roku wykonano zadanie "Zwalczanie szrotówka kasztanowcowiaczka metodą iniekcji" na 51 szt. kasztanowca zwyczajnego na terenie Parku Podworskiego w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Zielonej. Wykonawcą zadania był Specjalistyczny Zakład Dezynsekcji i Deratyzacji z Działdowa. Termin wykonania zadania - 30 kwietnia 2010 r. Wartość zadania wynosi 6 387,00 zł.

Zwiększenie lesistości i ochrona lasów

Cel : *Ochrona ekosystemów leśnych*

Nr	Działanie	Realizacja
1.	Prowadzenie zalesiania równolegle z działaniami prowadzącymi do zróżnicowania struktury gatunkowej lasów i poprawy struktury wiekowej drzewostanów	**zadanie ciągłe**
2.	Prowadzenie stałego monitoringu gospodarki leśnej	**zadanie ciągłe**
3.	Uporządkowanie ewidencji gruntów zalesionych	**zadanie ciągłe**
4.	Prowadzenie gospodarki leśnej zgodnie z zasadami proekologicznymi	**zadanie ciągłe**
5.	Upowszechnianie funkcji edukacyjnych lasów	**zadanie ciągłe**

Ważniejsze zrealizowane zadania

L.p.	Okres realizacji	Opis zadania	Jednostki wdrażajace	Szacunkowe koszty	Źródła finansowania
1	2009-2010	Nadzór nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa	Nadleśnictwo Dwukoły i Nadleśnictwo Lidzbark	**161 334,67 zł**	- budżet Powiatu
2	2009-2010	Wykonanie uproszczonych planów urządzania lasów i inwentaryzacji stanu lasu dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa (dla powierzchni 3 420,43ha)	Powiat Żuromiński	**82.361,65 zł**	42 515,65 zł – budżet Powiatu - 39 846 zł - WFOŚiGW
3	2010	Ocena udatności upraw leśnych	Powiat Żuromiński	**1971,20**	- budżet Powiatu
4	2009-2010	Przekwalifikowanie z urzędu gruntów rolnych na leśne w ramach programu PROW	Powiat Żuromiński	**19 470,00 zł**	-dotacja celowa Wojewody Mazowieckiego
5	2010	Przekwalifikowanie z urzędu grunt rolnych na leśne w trybie aktualizacji ewidencji gruntów i budynków na powierzch 1836 ha	Powiat Żuromiński	**102 000,99 zł**	dotacja celowa Wojewody Mazowieckiego
6	2009-2010	Wypłata ekwiwalentów za zalesienia gruntów rolnych	Powiat Żuromiński	**570 798,21**	-ARiMR
7	2009-2020	Zalesienia gruntów rolnych z PROW (70,12).	ARiMR	**505 360,70**	AR i MR
8	2009-2010	Wypłata ekwiwalentów za zalesienia w ramach PROW	ARiMR	**862 208,40**	ARiMR

Ocena realizacji celu:

Lasy stanowią niezbędny czynnik równowagi ekologicznej. Spełniają one szereg ważnych funkcji, do których zaliczyć można miedzy innymi funkcję ochronną (kształtowanie klimatu, regulacje obiegu wody, ochrona przed erozją , powodziami) oraz gospodarczą (zdolność do produkcji biomasy). Są one dobrem ogólnospołecznym, kształtującym jakość życia człowieka.

W 2008 roku wynosiły 16280,7 ha co stanowiło 20,20% powierzchni powiatu, w 2009 roku na terenie powiatu żuromińskiego lasy zajmowały 16 452,1 ha, natomiast w 2010 roku lasy zajmowały 16 444,2 ha, co stanowi 20,42 % powierzchni powiatu, czyli procent ten wzrósł w stosunku do 2008 r. Jednak wskaźnik lesistości 20,4% jest jeszcze znacznie niższy od średniego w województwie mazowieckim wynoszącym 22,3% oraz średniego w Polsce – 28,9%.

Lasy niestanowiące własności Skarbu Państwa zajmują 7 184,8 ha. Powierzchnia gruntów w roku 2010 nieleśnych zalesionych i przeznaczonych do zalesienia w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa wynosiła 41,7 ha .

Nadzór nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa na terenie powiatu prowadzony jest przez Nadleśnictwa Dwukoły i Lidzbark na podstawie porozumienia zawartego pomiędzy Starostą Żuromińskim a Nadleśniczymi w/w Nadleśnictw.

Na zadania *Zwiększenie lesistości powiatu* w latach 2009 i 2010 na terenie powiatu wydano kwotę 2 305 505,80 zł

Szkolenia prywatnych właścicieli lasów na temat prawidłowych zasad gospodarki leśnej realizowane są przez Nadleśnictwa.

Obowiązujący system zalesiania gruntów rolnych realizowany jest na terenie powiatu żuromińskiego przez następujące instytucje : Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (decyzje na zalesienia), Nadleśnictwa Dwukoły i Lidzbark (wykonują plany zalesienia), Starosta (ocena udatności upraw i przeklasyfikowanie gruntów na leśne).

Cel : Zwiększenie świadomości ekologicznej społeczeństwa powiatu kształtowanie postaw proekologicznych mieszkańców

Działanie nr 1. *Szerzenie wiedzy ekologicznej na wszystkich poziomach edukacji oraz w mediach*

Szerzenie wiedzy ekologicznej na terenie powiatu żuromińskiego jest realizowane poprzez zamieszczanie informacji w prasie lokalnej oraz na tablicach ogłoszeń dotyczących organizowanych szkoleń w zakresie ochrony środowiska i gospodarki odpadami , organizowanych konkursów.

.***Działanie nr 2.*** *Upowszechnianie zasad dobrej praktyki rolniczej*

Dobra praktyka rolnicza upowszechniana jest poprzez:

uwzględnianie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięć dotyczących realizacji inwestycji rolniczych w zakresie gospodarowania odpadami, obornikiem, gnojowicą, gnojówką.

Na wniosek Zarządu Powiatu w 2009 roku 4 właścicieli gospodarstw rolnych z terenu powiatu żuromińskiego zostało odznaczonych odznakami honorowymi przyznawanymi przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi "Zasłużony dla rolnictwa".

Konkurs na najlepsze gospodarstwo rolne w Powiecie Żuromińskim – ze szczególnym uwzględnieniem standardów ochrony środowiska w 2009 roku . Starostwo Powiatowe sfinansowało nagrody dla finalistów konkursu w kwocie 2362,49 zł .

W ramach w/w działania w Gminie Kuczbork Osada i Gminie Lubowidz w latach 2009-2010 udostępniono pomieszczenia i sprzęt biurowy na potrzeby doradcy rolniczego z MODR oraz udzielono pomocy rolnikom przy wypełnianiu wniosków o dopłaty obszarowe.

W budynku Starostwa Powiatowego w Żurominie udostępniono pomieszczenie , w którym raz w tygodniu porad udziela pracownik Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

W latach 2009-2010 odbył się konkurs Wiedzy z zakresu bhp i ekologii w rolnictwie dla rolników /sołtysów,, organizowany przez KRUS Żuromin przy współpracy Starostwa Powiatowego w Żurominie. Zarząd Powiat jest także fundatorem nagród dla rolników z terenu powiatu żuromińskiego , którzy są finalistami konkursu AGROLIGA organizowanego przez MODR w Płońsku.

Działanie nr 3. *Wspieranie gmin w działaniach na rzecz proekologicznej edukacji radnych i pracowników samorządowych oraz lokalnych społeczności* – **nie realizowano w okresie 2009-2010**

Działanie nr 4. *Organizowanie i współorganizowanie konkursów, warsztatów, seminariów z zakresu wiedzy ekologicznej*

W Powiecie Żuromińskim co roku organizowany jest Powiatowy Konkurs Ekologiczny. Organizatorem w/w Konkursu jest Starostwo Powiatowe w Żurominie przy współudziale dyrektorów szkół średnich, dyrekcji szkoły specjalnej, samorządów gmin z terenu powiatu żuromińskiego oraz Nadleśnictw Dwukoły i Lidzbark. W/w Konkursy są przeznaczone dla dzieci i młodzieży szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z terenu powiatu żuromińskiego.

W okresie sprawozdawczym w roku 2010 został również przeprowadzony konkurs na najlepsze gospodarstwo rolne w powiecie żuromińskim. Konkurs ten był organizowany przez

Starostwo przy współudziale KRUS OR w Ciechanowie, Banku Spółdzielczego w Żurominie, Banku Spółdzielczego w Ciechanowie MODR w Warszawie Oddział Poświętne w Płońsku.

Do w/w konkursów przystąpili rolnicy oraz prowadzący produkcję rolną w działach specjalnych, pracujący i zamieszkujący teren powiatu żuromińskiego.

W konkursach oceniana była m. in. estetyka gospodarstwa lub obiektu gospodarczego ze szczególnym uwzględnieniem gromadzenia odpadów w odpowiednich pojemnikach, wdrażanie obowiązujących standardów w produkcji rolniczej ze szczególnym uwzględnieniem standardów ochrony środowiska.

Działanie nr 5. *Wspieranie stowarzyszeń regionalnych i lokalnych działających na rzecz ochrony środowiska* – **zadanie nie realizowane w okresie 2009-2010**

Działanie nr 6. *Promocja walorów przyrodniczych powiatu.*

Działanie 6 jest realizowana poprzez udostępnianie i aktualizację informacji dotyczących przyrody na stronie internetowej Powiatu Żuromińskiego.

Wszystkie w/w działania mają charakter ciągły, których realizacja jest przewidziana na kolejne lata.

Wskaźniki efektywności programu

Wskaźnik	Jednostka	Stan na 31.12. 2007 wg danych GUS	Stan na 31.12. 2010 wg danych GUS
długość sieci wodociągowej	km	725,3	754,5
Korzystający z sieci wodociągowej % ogółu l ludności	%	82,7	83,7
połączenia sieci wodociągowej prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	sztuk	8040	8491
ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	33047	42 788
woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam^3	1370,9	1587,10
długość sieci kanalizacyjnej	km	29,9	35,2
Korzystający z sieci kanalizacyjnej % ogółu ludności	%	20,5	22,2
połączenia sieci kanalizacyjnej prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	sztuk	1122	1436
ścieki odprowadzone	dam^3	329,7	108
Komunalne oczyszczalnie ścieków mechaniczne	sztuk	1	0
Komunalne oczyszczalnie ścieków biologiczne	sztuk	3	3
Przemysłowe oczyszczalnie ścieków	sztuk	2	1
ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osoba	8176	8784
zużycie wody na 1 mieszkańca	m^3/rok	34,3	40,1
zużycie wody w przemyśle	dam^3/rok	826	183
ścieki oczyszczone komunalne	dam^3	322	330
Oczyszczone biologicznie- komunalne	dam^3	318	330
Oczyszczone mechanicznie- komunalne	dam^3	4	0
Oczyszczone ścieki - przemysłowe	dam^3	116	91
Oczyszczone biologicznie ścieki przemysłowe	dam^3	116	91
Ludność obsługiwana przez oczyszczalnie	osób	10 760	11050
wielkość emisji zanieczyszczeń do powietrza (gazy)	Mg	8290	9297
wielkość emisji zanieczyszczeń do powietrza (pyły)	Mg	52	19
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń (pyły)	Mg	33	13
długość sieci gazowej rozdzielczej	km	0	0
czynne połączenia sieci gazowej do budynków mieszkalnych	sztuk	0	0
Odpady komunalne zmieszane pochodzące z gos. domowych	t	4130,85	4990,94
ludność korzystająca z sieci gazowej	osoba	0	0
kubatura budynków ogrzewanych centralnie	dam^3	409	609,4
długość sieci cieplnej przesyłowej	km	3,4	4,1
Powierzchnia użytków rolnych *	ha	59 644	59 312
Powierzchnia gruntów leśnych	ha	16502,4	16632,5
Powierzchnia gruntów leśnych publicznych	ha	9428,9	9462,9
Powierzchnia gruntów leśnych prywatnych	ha	7073	7184,80
wskaźnik lesistości	%	20,20	20,40
powierzchnia obszarów prawnie chronionych	ha	59 635,1	59 635,1
powierzchnia rezerwatów przyrody	ha	10,0	10,0
pomniki przyrody	sztuk	35	35
Użytki ekologiczne	ha	6,9	6,9
Parki krajobrazowe	ha	5 230,1	5 230,1
Obszary chronionego krajobrazu	ha	54 405,0	54 405,0

*** dane własne**

1.7 Podsumowanie i wnioski

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Żuromińskiego stanowi podstawowe narzędzie prowadzenia polityki ekologicznej w Powiecie. Podstawowym założeniem w tworzeniu programów ochrony środowiska na wszystkich szczeblach – od krajowego do gminnego – jest, aby realizacja doprowadziła do poprawy stanu środowiska naturalnego. Analizując realizację programu na stopniu Powiatu należy pamiętać, że praktycznie zadania mające bezpośredni wpływ na stan środowiska i związane z jego ochroną przed szkodliwym oddziaływaniem, obciążają samorząd gminny i powiatowy.
Zmiany stanu środowiska widoczne będą dopiero w dalszej perspektywie czasowej, dlatego też niniejszy Raport z dwuletniego okresu realizacji celów, określonych w Programie ochrony środowiska nie jest jednoznacznym odzwierciedleniem efektów realizacji Programu. Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska jest sporządzony po raz trzeci i obejmuje lata 2009-2010.

Powietrze atmosferyczne

Stan środowiska na terenie powiatu w odniesieniu do powietrza atmosferycznego nie uległ poprawie, pomimo prowadzonych działań zmierzających do zmniejszenia wielkości emisji, w tym modernizacji kotłowni i docieplenia budynków, jest to spowodowane tym, iż pomimo prowadzonych działań na terenie powiatu powstają nowe obiekty, które opalane są węglem kamiennym. Również wykorzystanie alternatywnych źródeł energii jest zbyt małe. Należy kontynuować zadania w zakresie dalszej modernizacji i termomodernizacji obiektów oraz wzmóc wykorzystanie alternatywnych źródeł energii. Gmina Żuromin nie wdrożyła ,,Programu ograniczenia niskiej emisji dla miasta Żuromina".

Hałas i promieniowanie elektromagnetyczne

W odniesieniu do ochrony przed hałasem realizowane są działania zmierzające do ograniczenia hałasu poprzez remont i przebudowę dróg powiatowych i gminnych. Rozpoczęto inwestycję polegającą na budowie obwodnicy w Żurominie, co przyczyni się do przekierowania ruchu samochodów poza teren miasta. Ograniczenie uciążliwości przed promieniowaniem elektromagnetycznym realizowane jest poprzez analizę wpływu na środowisko nowych obiektów emitujących promieniowanie elektromagnetyczne. Działanie to ma charakter ciągły i należy je kontynuować. Należy również kontynuować zadania w zakresie dalszej modernizacji dróg oraz wymiany stolarki okiennej.

Gospodarka wodno-ściekowa

Główne zadania w zakresie programu ochrony wód podziemnych i powierzchniowych należą do władz gmin. W najbliższych latach gminy powiatu żuromińskiego powinny postawić na budowę sieci kanalizacyjnych, ponieważ wybudowano oczyszczalnie i nowe sieci wodociągowe wzrasta ilość zużywanej wody a co za tym idzie również ilość ścieków.

Gospodarka odpadami

W odniesieniu do uporządkowania gospodarki odpadami na terenie powiatu realizacja celów została zrealizowana w niewielkim stopniu. Ponad 90 % wszystkich odpadów wytworzonych na terenie powiatu żuromińskiego zostaje zagospodarowana na 2 składowiskach odpadów w Brudnicach i Kuczborku. Łączne nakłady poniesione przez jednostki samorządu terytorialnego na działania w zakresie gospodarki odpadami na terenie naszego powiatu w latach 2009-2010 wyniosły 1 467137 złotych. Nie udało się w pełni zinwentaryzować wyrobów zawierających azbest w poszczególnych gminach powiatu. Gospodarka odpadami zawierającymi

azbest sprowadza się do czasowego ich deponowania oraz wywóz przez uprawnione do tego podmioty. Odrębnego traktowania wymaga również wymiana pokryć dachowych z eternitu. W tym zakresie samorządy Gminy Lubowidz i Gminy Żuromin podjęły działania w celu usunięcia pokryć dachowych z eternitu dofinansowanych z WFOŚiGW w Warszawie.
Należy wzmóc działania mające na celu uporządkowanie gospodarki odpadami.

Obszary chronione

W powiecie żuromińskim obszary chronione zajmują powierzchnię wynoszącą 59 814,5 ha, co stanowi 74,3% całej powierzchni powiatu. Po zasięgnięciu opinii rad gmin został wyznaczony Rozporządzeniem Ministra Ochrony Środowiska obszar NATURA 2000 pod nazwą Dolina Wkry i Mławki. W odniesieniu do tych obszarów należy skupić uwagę na właściwym ich utrzymaniu. Rzetelna ocena stopnia realizacji przyjętych celów ochrony cennych przyrodniczo terenów oraz elementów fauny i flory wymaga dłuższego horyzontu czasowego. Działania w zakresie realizacji tych celów prowadzone są w sposób ciągły.

Lesistość i ochrona lasów

W powiecie żuromińskim w 2010 roku lasy zajmowały powierzchnię wynoszącą 16 447,72 ha, co stanowi 20,4% ogólnej powierzchni powiatu, w stosunku do 2008 r. procent ten wzrósł o 0,2% . Wskaźnik lesistości na terenie powiatu wzrósł nieznacznie ,jednak jest niższy od wskaźnika lesistości w województwie mazowieckim, który wynosi 22,7 % i ogólnokrajowego- 29,20 % Należy kontynuować zadania w zakresie nadzoru nad gospodarką leśną oraz zwiększanie lesistości.Przyjęte w Programie cele racjonalnego użytkowania lasów są przede wszystkim celami długookresowymi, co wynika ze specyfiki prowadzenia zrównoważonej gospodarki w lasach.

Edukacja ekologiczna

Na terenie powiatu szerzenie wiedzy ekologicznej jest realizowane poprzez zamieszczanie informacji w prasie lokalnej oraz na tablicach ogłoszeń dotyczących organizowanych szkoleń w zakresie ochrony środowiska i gospodarki odpadami, organizowanych konkursów. Podnoszenie wiedzy ekologicznej wśród mieszkańców powiatu jest realizowane w sposób ciągły, np. od 1999 roku organizowany jest Powiatowy Konkurs Ekologiczny.
Należy kontynuować akcje mające na celu podwyższenie świadomości ekologicznej społeczeństwa.

W niniejszym opracowaniu przedstawiono zadania, które były realizowane w ramach przyjętego przez Radę Powiatu Programu Ochrony Środowiska Powiatu Żuromińskiego.
Do najważniejszych zrealizowanych zadań można zaliczyć:

1. W zakresie zmniejszenia zanieczyszczeń środowiska (racjonalizacja gospodarki wodnej i poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych)
   - budowa systemów kanalizacyjnych jest realizowana poprzez samorządy gminne powiatu,
   - zadanie polegające na modernizacji lub budowie oczyszczalni ścieków zostało zrealizowane na terenie 4 gmin powiatu żuromińskiego .
2. W zakresie zmniejszenia uciążliwości i emisji pyłowo-gazowej oraz ograniczenia uciążliwości hałasu
   - modernizacja kotłowni w celu zmniejszenia emisji gazów i pyłów w placówkach oświatowych powiatu,
   - termomodernizacja placówek oświatowych polegająca m in. na wymianie stolarki okiennej i drzwiowej, docieplenie budynków, wymiana pokrycia dachowego
   - przebudowa oraz remont dróg powiatowych oraz gminnych.
3. W zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym.

Działania przewidziane w ustawach np. : przyjmowanie zgłoszeń instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne.

4. W zakresie kompleksowej gospodarki odpadami
   - Kontynuacja selektywnej zbiórki odpadów na terenie powiatu żuromińskiego
   - Stworzenie spójnego systemu gospodarowania odpadami
   - organizowanie Powiatowych Konkursów Ekologicznych,
   - organizowanie Akcji Sprzątania Świata, np. likwidacja „dzikich'' wysypisk,
5. W zakresie ochrony dziedzictwa przyrodniczego i racjonalnego użytkowania zasobów przyrody
   - zamontowano platformy pod gniazda bociana białego,
   - oznakowano szlak rowerowy *Nad Wkrą*
   - wykonano zadanie Zwalczanie szrotówka kasztanowcowiaczka metodą iniekcji w Parku przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Zielonej.
6. W zakresie zwiększenia lesistości i ochrona lasów
   - zalesienia gruntów rolnych w ramach pomocy oferowanej z PROW
   - sporządzanie uproszczonych planów urządzania lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa,
   - nadzór nad lasami nie stanowiącymi własności Skarbu Państwa,
   - przekwalifikowanie 1836 ha z urzędu gruntów rolnych na leśne,
7. W zakresie podnoszenia poziomu świadomości ekologicznej społeczeństwa
   - organizowanie Powiatowych Konkursów Ekologicznych dla młodzieży ze szkół podstawowych, gimnazjalnych, średnich i specjalnych,
   - organizowanie Akcji Sprzątania Świata,
   - organizowanie Konkursów na najlepsze gospodarstwo rolne w powiecie żuromińskim.